Орган Руського Народного Союза в Америці

Свобода

Сила!

SVOBODA

РІК XX. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. ЧЕТВЕР, 18 СІЧНЯ 1912. ЧИСЛО 3. VOL. XX. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, JANUARY 18, 1912. No. 3.

НОВИНКИ.

¶ **Як галицькі податкові власти нищать українські інституції.** Свого часу жертвував був проф. Пелехін з Петербурга Наук. Тов-у ім. Шевченка у Львові 100 тисяч корон яко фондацію на уладженє хірурґічної кліники при українськім університеті у Львові. Тому однак, що ізза неістнуючого ще університету не прийшли ще між Видїлом Товариства а фундатором до згоди, заінтабулював сей послідний сих 100 тисяч корон на домі Товариства. Польські скарбові власти однак сейчас поспішили ся з наложенєм такси у висоті 10 тисяч корон на неістнуючу ще фундацію. Рекурс внесений до належних інстанцій нічого не поміг, тому Товариство внесло жалобу до адміністраційного трибуналу. По переведеній розправі в суботу 30. грудня м. р., при якій заступав Товариство д-р Евген Левицький, зніс трибунал оречене скарбових властий що-до виміру так високої належитости. („Діло").

¶ **Незвичайне обниженє температури.** Серіозна зима навістила деякі стейти Злуч. Держав з днем 12. с. м. Найбільший мороз був в околици Ню Йорку 13. с. м. Термометр вказував 13 степенів понизше нулї, то значить 45 степенів зимна після Фаренгайта. У деяких стейтах (прим. Вермонт) температура обнизила ся аж до 26 степенів понизше нулї, а в околици пяти великих озер (на пограничу між Злуч. Державами а Канадою) термометер показував навіть 62 степенів низше зера! Такої острої зими не було тут вже від 20-ти літ. Ріки і озера покрили ся грубою верствою леду. Коло міста Йонкерс (недалеко Ню Йорку) замерзла ріка Гудсон, а се лучило ся пораз перший по двох десятках літ. Богато людий повідморожувало собі уха, руки і ноги. Часописи нотують кільканайцять случаїв смерти з приводу великої студени. Ся студінь дає ся в знаки найбільше убогій людности, що не має за що купити собі відповідної скількости угля, аби опалити свої помешканя. Замітне, що в тім самім часї, коли в північній і східній части Америки лютують такі сильні морози, у полудневій Каліфорнії та Арізоні панує незвичайна в тій порі спека. Прим. з Лос Анджелес, Калл. доносять, що термометер показував там онодї 86 степенів тепла. Не даром то кажуть, що в Америці нема нічо неможливого!..

¶ **Величезна пожежа.** В вівторок (дня 9. с. м.) досьвіта вибух огонь в коморі реставранту, що містив ся у великанськім пятьповерховім будинку, ч. 120 Бродвей в Ню Йорку. Сей будинок є власностию „Equitable Life Assurance Society" і займає просторонь 49.014 квадратових стіп (цілий блак-квадрат). Огонь розширив ся на цілий будинок з незвичайною швидкістю і спричинив кольосальну шкоду, бо поверх 16 міліонів долярів. Сім людий найшли смерть в огни, або на твердім бруку... Сім инших осіб десь пропали (може також погибли), а 15 людий зістало покалїчених. У ріжнородних сейфах (огнетревалих скритках), засипаних тепер румовищем, находить ся людського майна, в готівці або цінних паперах, на суму 1.150 міліонів долярів! 325 льокаторів, між ними властителї славних інтернаціональних фірм, стратили місця своїх приміщень. Яка велика була сеся пожежа, можна зміркувати з того, що на поміч мусїли візвати огневу сторожу з Бруклина, що стало ся перший раз в історії Ню Йорку. Огонь зльокалїзовано аж по 12 годині в ночи і то з великим накладом праці та здоровля нюйорських і бруклинських пожарників. Кажуть, що на місци спаленого будинку почнуть небавом будувати „дерихмару" на 62 поверхів. Новий будинок був би тодї по вежі Айфля другим на сьвітї що-до височини.

¶ **Смерть пяти осіб під заломленим ледом.** Три дівчата і трох парубків з Трентон, Н. Дж. вибрали ся минувшої суботи рано на проїздку автомобілем. В місцевости Бруквіл, три милї від Трентону, машина „сказила ся" і заїхала на замерзлий канал. Під великим тягаром лід заломив ся і автомобіль пішов під воду. Фридрих Фостер, син богатого горожанина в Трентон, котрого власностию був сей автомобіль, був власне шофером у тій проїздці і йому удало ся якось вилїзти зі студеної води. В замерзлій одежі біг молодий Фостер півтора милї, щоб дати людям знати про страшне нещастє. Небавом наспіла поміч, але з утоплених пяти осіб не було й слїду. Автомобіль видобуто з води за помочию бльоків і шнурів.

¶ **Не вдав ся підступ.** Лейба Герман з Перт Амбой, Н. Дж. здавав недавно іспит, по якім мав дістати другі ситизенські папери і стати горожанином Злуч. Держав. Екзамінатором був судія Перто Ф. Дали. На всі питаня Герман відповідав вдоволяючо, але за кождим питанєм позирав бистро на одну зі своїх рук. Се звернуло увагу судії і він велїв показати собі сю руку, на котру містер Лейба так зчаста дивив ся. Показало ся, що проворний жидок виписав собі всї важнїйші відповіди на маншеті і з того маншета вичитував усе те, що йому було потрібне. Судія подякував Германови за всї його відповіди, та казав йому іти домів і прийти до іспиту другим разом, але вже без маншетів.

¶ **Хоч один день в ролї міліонера.** Се стало ся очевидно в Америці і то в містї Вилкс-Берри, Па. Якийсь „джентльмен", на імя John J. Devitt, прийшов дня 9. с. м. до офісу зелїзничої компанії Лїгай Валї (Lehigh Valley) і зложив на стіл 600 долярів з просьбою чи радше з жаданєм, щоби компанія дала йому за сї гроші спеціяльний трен (поїзд) до Ню Йорку. Дотичний урядник поспитав Мак Девіта, яку він має цїль винаймати для самого себе цїлий осібний поїзд. Мак Девіт відповів, що він хоче бути один день в положеню міліонера і се бажанє є його одинокою цїлию. Урядник зарядив, що було потрібне і визначив для Мак Девіта спеціяльний трен з осібною прислугою і з осібним „пульманом". Була умова, що окрім самого винаємника і окрім потрібної служби нікому не вільно всїдати до нанятого трену. І так воно стало ся. Пан Мак Девіт приїхав до Ню Йорку, з'їв в однім з найдорожших реставрантів смачний „панський" обід, відтак пішов до театру, а вкінци вернув „своїм" треном домів. І нехай же тепер відважить ся хто сказати, що в Америці нема розумних і благородних людий!...

¶ **Сьвято независимости в Хінах.** Дня 15 с. м. відбуло ся в деяких провінціях великої хінської держави празноване независимости новооголошеної републики. Інавґураційне сьвято розпочало ся в резиденції президента републики, Сун-Ят-Сена, при участи всїх урядників, які зістали покликані до утвореня републиканського кабінету. В деяких більших містах, як Нанкінґ, Шанґай, Чіфу і Амой, відбули ся прилюдні торжества на велику радість усього населеня, що апробувало в цілости форму нового правлїня, а на знак радости і солїдарности з провідниками републики повідтинало свої довґі коси. В ряди републиканського війська вступають цілими масами нові охотники, а люди складають добровільно грошеві фонди на капанію проти зненавидженої династії Манджу. В протягу кількох днів має бути розвязана Народна Рада, яка вибрала президентом Сун-Ят-Сена, а на її місце буде покликаний Сенат, що складати-ме ся із 33 репрезентантів, по трох з кождої провінції. Доси вибрано вже 20 таких сенаторів. Републиканські війська посувають ся постійно на північ в сторону столиці Пекіну, де ще сидить на тронї до якогось часу хінський володар, мале й немічне дитя... Абдикація сего „цїсаря" вже порішена. Він має усунути ся в якесь безпечне місце і побирати від нового правительства гарну ренту. Ізза переговорів в справі того „відшкодованя" для хінського імператора і його численної родини, він ще доси не зрезиґнував і сидить в своїй палатї, бережений своїми давними прихильниками і горсткою наємного війська.

ДО ВСЇХ ПП. МІСЦЕВИХ СЕКРЕТАРІВ Р. Н. СОЮЗА.

Календарі

Р. Н. Союза на рік 1912-ий

уже давно готові і всї ті віддїли Р. Н. Союза, котрих секретарі виповнили подану в кількох попередних числах табельку, їх дістали. Деякі віддїли а зглядно їх секретарі до днесь ще того не зробили і члени тих віддїлів до днесь ще не дістали календарів. Просить ся отже тою дорогою усїх членів таких віддїлів, які не мають до днесь ще календарів, аби пригадали своїм місцевим секретарам, щоби ті безпроволочно виповнили свій обовязок і ще того тижня заслали понисшу табельку на адресу „Свободи". Ті члени Р. Н. Союза, котрі до днесь не мають ще руських календарів, можуть за се подякувати тільки своїм місцевим секретарям. (Словенські календарі будуть готові за три тижнї.)

Імя Братства або Товариства ....

....

Віддїл, число ....

Післати на адресу секретаря, яка звучить: ....

....

....

Руських календарів .... примірн.

Словенських календар. .... прим.

Замітка: Витинок повисший мусить бути потверджений братською печаткою і підписом секретаря. Чим скорше редакція його дістане, тим скорше одержить дотичний Віддїл Календарі.

D 11

Уряд Р. Н. Союза.

Переписка Редакції.

Н. Флуд. і С. Ковал. в Centr., Pa. Допись виключно про справи у Вашій парохії, які з Р. Н. Союзом не мають нічого спільного. Коли Вам діє ся кривда, то на се суть инші дороги, аби винних покарати. Не буде поміщена.

Юлія Зволинська.

В память 100-лїтних роковин — УРОДИН — О. МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА.

(Стих віддеклямований авторкою на Шашкевичівських поминках в Перт Амбою, Н. Дж. дня 31-го грудня м. р.)

Чи снило ся кому
Так сто лїт тому,
Про Підлисє, про кут такий?
Що на сьвіт там прийде
В народ сонце знесе
Будитель того люду, що проспав віки?

О, Маркіяне!
Ти сам певно не мрів,
Ти сам певно не снив,
Щоб відгомін твоїх слів
Велитня збудив.

Трийцять і два лїта
Ти ясного сьвіта
Ні щастя ні долї не знав.
В голодї, в холодї,
Простругував стежки,
Кудою йти нам казав.
Невтомно — відважно
Зі сну всїх будив;
Хоть неодин відвернув ся
Очи заплющив...
Ти в працї не став,
Ти в трудї не впав.....
„Вставайте дїточки“,
Соловейком щебетав.
Вставайте рідненькі
Вже не цїлком тьма,
От з за гір, з за лїса
Сьвітло вирина!....

„І луну розпустить
Гень гень долинами,
І гомоном шибне
Гень гень дубровами
Ні-то комусь-то, десь-там повідає,
Як-то колись-то красою засяє
Крилоньками сплесне
Стрясе злопотить,
Під небо до сонця
Гень-гень полетить.
Під небом, край сонця
Сонїчком повисне
І буде лїтати, і буде сьпівати
І о руській славі скрізь сьвіту казати“.

Так заохочав, так пророкував,
Пок жити, пок сили
Дїтий научав. —
Навчив любити рідну молитву
Рідної пісні навчив,
Щоб рідної мами не покидати,
Дїлом і словом учив:

„Русин-же я з роду
Руську маму маю
Люблю руські пісні
Тим ся величаю!“

В сім роцї сто лїт
Як Ти узрів сьвіт —
Поклін Тобі днесь складаєм
Твойого Духа між нами витаєм.

Так! Твій Дух між нами гостить,
Легоньким воздухом дрожить,....
І я його чую при собі,
Чую, як він ся веселить!

О, Ти тїшиш ся, що зерно тоє,
Що сіяв Ти, не всхло.
Що ся скільчило, видало плоди,
Буйним Дунаєм потекло.

Глянь днесь на ті дїти,
Дїточки дрібненькі.
Вони вже щебечуть ті слова рідненькі,
Що Ти крізь слези складав,
Кровою з під серця писав,
Теплом своєї душі огрівав,
Вмираючи навчав:

Щоби рідне шанувати
Щоб ся свого не встидати
Бо: —

„Руська мати нас родила!
Руська мати нас повила!
Руська мати нас любила!
Чомуж мова єй не мила?
Чом ся єй встидати маєм?
Чом чужую полюбляєм?

Твої дїти зрозуміли
І правнукам розповіли
Заповіт Твій повтарають,
Що суть Русинами,
Тим ся величають!

Глянь: кілько цьвіту
За рідні школи,
За руське слово
Лягло до долу!

Глянь — кілько крови
І кілько поту
Ллєть ся на ораний
Тобов переліг.

Глянь на тих студентів,
Що голодували три дни у вязниці.
Без каплї води.
За руське слово жертвою вни впали
Чи-ж се не доказ для Тебе любви?

Та знов як Коцка куля досягнула
Бо товаришів осьвідомляв,
То і він рівнож за рідне слово
За рідну школу жертвою впав!

А як сто-один на лавах засїли
За рідне слово — мов зброднярі!!
Як їх безвинних Ляхи судили
Мов розбишаків заперли в тюрмі!

Отсї всї труди, кайдани, кров, муки
У день столїтних уродин Твоїх
У ніг Тобі складаєм,
Та руським словом
І руськов піснев,
Віддаєм честь і величаєм!

Віщий Маркіяне!
Будь того певний,
Що коли других сто лїт мине,
З глубшим поклоном
Підуть наші внуки,
Хоть з нас нїкого вже тут не буде.
Другий раз тутки, ось на тій землиці
Не відсьвяткуєм дві-сотной річниці,
Минем ся безслїдно — усе промине —
Лиш Твоя слава во віки не вмре!

Маркіянові сьвята.

В Перт Амбой, Н. Дж.

В недїлю, дня 31. грудня минувшого року, обходила пертамбойська руська громада столїтні роковини уродин Маркіяна Шашкевича, пробудителя і воскресителя галицької Руси. Те народне сьвято було устроєне заходами місцевого сьпівацького товариства „Боян“ як також инших тамошних Братств і Товариств. Тому, що се сьвято випало дуже гідно і величаво, заслугує воно на те, щоби короткий бодай його опис подати до відома нашого ширшого загалу. Отже так:

В згаданім дни, о 7. год. вечером, наповнила ся пертамбойська церква битком тамошними Русинами. Всї місцеві Братства і Товариства, а се Братство сьв. О. Николая, Бр. сьв. Василія Вел., церковне Братство Усп. Пр. Богородиці, Сестрицтво Непорочного Зачатія і Товариство „Січ“ явили ся в комплєті з братськими прапорами і відзнаками. Церкву прибрано сьвяточно і умаєно її чатиною, а на тетраподі находив ся серед цьвітів великий портрет Шашкевича, з котрого звисали по обох боках синьо-жовті ленти; на однїй лентї була вишита золотими буквами напись: „Безсмертному Батькови“, а на другій: „Вірні дїти — 1911“. В церкві мала відслужити ся панахида за упокій Маркіяна. Заки однак розпочалась панахида, виголосив о. Евстахій Сидоряк з Пассаїк, Н. Дж. проповідь про те, що зробив Маркіян для галицьких Русинів. Проповідь тревала 15 мінут і була вона дуже красна і патріотична, особливо-ж дуже удачно перевів о. проповідник порівнанє воскресеня із гробу Христа із воскресенєм нашого народа. Потім відправилась сама панахида, до котрої стануло слїдуючі ОО.: М. Підгорецький з Ню Йорку, Віктор Мірошай, угроруський сьвященик з Йонкерс, Н. Й., Віктор Ковалицький, також угроруський сьвященик з Картерет, Н. Дж., П. Понятишин з Нюарку, Н. Дж., і згаданий вже Е. Сидоряк. В часї панахиди сьпівав пертамбойський „Боян“ під дірі'ентурою п. дяко-учителя, Івана Переговського, а місцевий сьвященик, о. Й. Чаплинський ходив по церкві з тацою збирати жертви на фонд Маркіяна, що, як відомо, є призначений на „Рідну Школу“ в Галичині.

Після панахиди около 8. год. вечером удали ся всї присутні до галї, що находить ся під церквою, на вечерниці в честь Маркіяна. Сцена представляла старокраєву картину, іменно, хату з колодязем, біля хати пліт з перелазом, а далї зелений садок і левади, а по середині сцени пишав ся Маркіянів портрет, який рівнож украшено цьвітами і чатиновими вінцями. Вечерниці отворив о. Чаплинський коротков промовою, в котрій піднїс вагу і значінє всяких народних обходів особливо для нас, американських заточенців. Посім слїдували переплїтаним порядком сьпіви, деклямації, відчити і на кінци апотеоза Руси-України. Розуміє ся, що колиб я схотів обговорювати подрібно і з'окрема кожду точку програми, то сей опис пертамбойського сьвята дуже-б розвалкував ся; щоби отже сего уникнути, я зберу поодинокі точки до купи і скажу про них загально.

Зачну від сьпіву. Що до сьпівових точок, то на вечерницях в Перт Амбой було три хори, а одно сольо. Хори були мішані і вони сьпівали отсї кусні: „Не згасайте ясні зорі“; „Ой вербо, вербо“ та „Зазвенїмо разом браття“. Хори уставляли ся на сценї півколесом до портрету Маркіяна, а дірі'ент, п. І. Переговський ставав за портретом так, що на гали мало ся таке вражінє, немов би хори сьпівали самі без дірі'ента. Голоси були дуже чисті і рівномірно розложені і сьпіваки придержувались строго такту та добре віддавали всї відтїни голосу. Взагалі видне було незвичайно старанне вишколенє сьпіваків, і всї вони були певні себе, бо сьпівали сьміло з виразним виголосом тай мало навіть заглядали до нот. Годить ся також зазначити, що всї сьпіваки так дївчата як і хлопці були в народних строях і чоловікови здавалось, що ті вечерниці відбувають ся десь в своїм родимім краю, а не далеко за морем, на чужій американській землї. — Сольо „Цьвітка дрібная“ сьпівала пані Юлія Зволинська. Її голос високий і дуже милий так сьвівала вона з таким чутєм і перенятєм, що звуки сеї піснї промибали, здавало ся, найскритші закутини серця і викликували в нїм якісь дивно-зворушуючі почуваня, що оволодівуть цїлим слухачем і немов відривають його від землї. Не дивно проте, що по відсьпіваню сего соля збирала добродійка Зволинська довгі і рясні оплески. Отсе було-б що до хоральної части вечерниць.

Деклямацій було чотири. „Погоню“ деклямував п. І. Переговський; „Болеслава Кривоустого“ п. Гр. Маслій; пертамбойські руські школярики деклямували короткі віршики Маркіяна, а пані Ю. Зволинська зложила на се сьвято осібний вірш під заголовком: „В столїтні роковини уродин Маркіяна Шашкевича“ і сама його віддеклямувала. Отсей вірш найдуть читачі поданий в цїлости на початку 2-ої сторони отсего числа. Що до перших двох декляматорів, себто пп. Переговськово і Маслія, то треба сказати, що вони деклямували так, як би вже сто разів у своїм житю виступали з деклямаціями. П. І. Переговський має теноровий голос і він деклямував тоненько, а п. Гр. Маслій знов яко бас деклямував грубим поважним голосом тай оба вони віддавали свої деклямації поволи, плавно і з цїлковитим зрозумінєм річи. А що знов дотикає панї Зволинської, то про неї злишно менї хиба говорити тому, бо вона сама свій вірш писала і, влявши в него цїлу свою душу, сама його з душі віддала. Найзамітнїйші однак зі всїх деклямацій, були власне деклямації пертамбойських школяриків. І так: „Бандуриста“ деклямував М. Мощар; „Дністрованку“ — Ст. Пейко; „Підлисє“ — Ант. Пейко; „Лихy долю“ — Ілія Ваверчак; „Над Бугом“ — Стефанія Стинецька, а „Руську мову“ — Ева Журав. Ті дрібенята виходили одно за другим і поводились на сценї сьміло, сказати-б навіть байдужно так, як вміють поводитись тільки одні американські дїти. Свої віршики рецитували вони, розкладаючи руками, так красно, що хоч було стій та диви ся. Особливо-ж подобалась всїм шестилїтна Евка Журав, котра не вміла ще вимавляти букви „р“ і „ч“ і замість сих букв вимавляла „ль“ і „ць“. „Люська мати нас льодила — щебетала вона спровола — Люська мати нас повила, Люська мати нас любила; Цьомуж мова єй не мила? Цьом ся нев встидати маєм? Цьом чужую полюбляєм?“ І віддеклямувавши се та уклонившись як уміла, втїкла та Евочка чим скорше за сцену, а цїла галя в сьміх... Не був се однакож сьміх глумливий, лише такий сьміх, яким сьміє ся чоловік тодї, коли має радість у своїм серцю. Ті дїточі деклямації взагалі були може одною з найприємнїйших хвиль, які мали всї присутні на тих вечерницях. Се що-до деклямацій.

Що до відчитів, то було їх два. Іменно, один відчит мав п. А. Цурковський, редактор „Свободи“, який, мимоходом кажучи, прибув на Маркіянове сьвято до Перт Амбой зі своєю женою, а другий відчит мав о. П. Понятишин. П. Цурковський змалював у своїм відчитї коротенько, но звязло і дуже зрозуміло руську бувальщину від найдавнїйших часів аж до часів Маркіяна і сей його відчит тревав яких 15 мінут. Другий прелеґент себ то о. Понятишин читав близько три чверти години і його відчит складав ся з чотирох частей. В першій частинї обговорив він той сумний стан, в якім находив ся руський нарід в Галичинї за часів Маркіяна; друга частина говорила про ті політичні і суспільні струї, що ворушили тодї цїлою Европою взагалі, а Галичиною спеціяльно, а які-то стремліня вплинули на відродженє Русинів; в дальшій части представив він житє і діяльність Маркіяна, а в послїдній — його заслуги для галицької Руси. Сей відчит творив для себе цїлість і він буде печатаний окремо у „Свободі“. Оба ті відчити були, загально кажучи, дуже живі та інтересні, тим-то слухали їх учасники вечерниць цїкаво і уважно.

При кінци вечерниць появив ся на сценї п. А. Бажан, один зі сьпіваків; він однак говорив лише коротко. Довше і дуже розумно говорив по нїм п. Николай Ваверчак, один з найбільше заслужених людий для пертамбойської руської громади і знаний в цїлій ню-йорській околици. Згаданий п. Ваверчак приводив насамперед на память ті трудні часи, коли то пертамбойські Русини задумали згуртувати сь до купи і основати у себе свою церкву; потім перейшов на Маркіяна і загрівав своїх братів до сего, аби вони завсїди держали ся „свого“, аби нїхто з них не стидав ся своєї матірної мови, та щоби у грудях всїх Русинів било Маркіянове щире „руське серце“; вкінци-ж дякував він іменем громади всїм гостям, які прибули з подальша і в непогідне время до Перт Амбой на Маркіянове сьвято, як також дякував в імени парафії всїм сьпівакам, деклєматорам, п. Зволинській та всїм тим, що своєю чинною участію причинили ся до звеличеня в їх місцевости першого обновителя галицьких Русинів.

Слїдувала врештї послїдна точка програми, а се, апотеоза Руси-України. Тою особою, що представляла Русь-Україну, була панї Зволинська

Фотографія перт-амбойського хору з нагоди сьвята Маркіяна Шашкевича

Коло сьвященика о. каноніка Й. Чаплинського, з нотами в руках, сидить п. Іван Переговський, діріґент; по противній стороні, в стрічці на голові, є п. Юлія Зволинська, славнозвісна патріотка і режисерка представлень. У хорі бракує 5 чи 6 членів, які по причині роботи не могли явити ся до фотоґрафії.

і для сего була вона відповідно прибрана тай мала великий синьо-жовтий прапор. Ся Русь-Україна оповідає дітям, які з прапорчиками в руках довкола її обступили, про те, як колись плила на ній (Україні) кров неповинна, як то ціла країна виглядала мов одна сумна могила і як то її вороги насьміхались з неї тай заздалегідь вже брались по ній панахиду справляти, но мимо всіх тих злиднів Русь Україна не вмерла і не вмре. Діти дивують ся, що Україна така сильна і просять, щоб вона їм вияснила, відки походить у неї така сила. На се Україна відповідає, що першою її силою є сила Божа, яка має Україну у своїй опіці, а другою її силою — то добрі її діти, які не жахають ся кайдан, щоб її лише з неволї визволяти і які готові навіть для неї житє своє положити. Втім одна дитина кличе здивована: „Глянь! Що то за здвиг?“ А друга дитина каже: „Синьо-жовті прапори в них“; Україна-ж знов відповідає: „То вони! мої любі доньки і сини“ і на сцені являють ся всі сьпіваки також з синьо-жовтими прапорами в руках. Всі діти як і хор обступають колесом Україну і, вимахуючи до такту прапорами і прапорчиками, сьпівають „Ще не вмерла Україна“. Всі-же присутні на гали, повставши із своїх місць, зачали також сьпівати і так ціла галя залунала народним гимном. На тім около пів до 11 год. в ночи закінчили ся вечерниці.

* * *

В ось такий то спосіб обходили Русини, осівші в Перт Амбой, Н. Дж. столїтну річницю народин Маркіяна Шашкевича. Обхід сей, як я вже вгорі натякнув, випав так красно і величаво, як ніяке инше подібне сьвято, що коли небудь в пертамбойській руській громаді відбувалось. Із лиць присутних наших людей можна було вичитати повагу, одушевленє і великий під'єм духа; словом, те сьвято мусіло зробити своє. Найбільші заслуги коло устроєня сего сьвята положила пані Зволинська і дяко-учитель п. І. Переговський. Пані Зволинська — женщина образована та велика патріотка — є, можна сказати, душею всякого народного житя, яке в Перт Амбой так часто проявляєть ся, і жаден концерт, вечерниці чи аматорське представленє не обійдуть ся без неї. На ті вечерниці вималювала вона декорацію і портрет Маркіяна та вона його прибрала; вона сама вивчила деклямувати дітей, яких вечерами кликала до себе; вона майже сама пошила всі народні строї для сьпіваків; вона вкінци взяла дуже чинну участь у самих вечерницях. А знов п. Переговський з'орґанїзував дуже гарно школу і взяв ся дуже сумлїнно і ревно до праці над хором та й в короткім розмірно часї, від коли він є в Перт Амбой, вивчив його і вправив так, що зовсім слушно може днесь пертамбойська руська громада тим хором гордитись. Велику пайку в успіху Маркіянового сьвята треба приписати також самим сьпівакам і сьпівачкам, які хоч струджені нераз цїлоденною роботою, ходили вечерами пильно на проби і котрі аґітували по цїлім Перт Амбою за тим, аби як найбільше людей на вечерниці стягнути. Про самого ж пертамбойського о. совітника, Йосифа Чаплинського я вже й нічого не говорю, бо й воно якось не випадає, аби сьвященик хвалив і підкаджував сьвященика... Наконець піднесу ще дві річи, а се, що крім згадуваних мною в тоцї сего опису осіб, були на тих вечерницях також п. п. дяко-учителї Т. Каськів з Нюарку та М. Климко з Ню Йорку, які радо їздять на всякі концерти і вечерниці, які відбувають ся по руських місцевостях в тутешній околици. А друга річ, про яку я хочу згадати, то ся, що пертамбойські вечерниці принесли для „Рідної Школи“ в Галичині красну суму, бо ні менше ні більше тільки округло сто долярів, які то гроші вислано до касієра Маркіянового фонду в Америцї, п. С. Ядловського, фінансового секретаря Р. Н. Союза.

Ну, тай слава і честь най Вам буде, пертамбойські Русини. Трудіть ся та бодріть ся й на далї так, як доси трудились і бодрились. І щоби воно так сталось, кличу Вам по американськи три рази: Гуррей, гуррей, гуррей!!

о. П. Понятишин.

В Монессен, Па.

Прегарний Концерт в память столітних уродин нашого великого поета, нашого першого руського соловія, що своїм сьпівом розбудив до житя український нарід в Галичині, Маркіяна Шашкевича, відпразнували торжественно Монессенцї дня 10. грудня м. р. вечером. Неодному се сьвято останесь на довго в памяти.

Немовби живий находив ся портрет Маркіяна Шашкевича на сцені уміщений на багрянім дивані, обведений в коло вінцем з дубового листя і рож. Поза вінець, горою, в півколесо була напись: „Любіть ся внуки і правнуки, дух мій жиє з Вами“, а долиною: „В згоді, в лучности і вірі Ваша сила“. В горі півколеса находила ся инша напись: „Очи ми вирвеш і душу ми вирвеш а милости-віри ми не вирвеш, бо руське ми серце тай віра руська“; понизше тої опять напись: „Руська мати нас родила, Руська мати нас повила, Руська мати нас любила, Чомуж мова єй не мила? Чом ся нев встидати маєм? Чом чужую полюбляєм?“ На ліво від Маркіяна находили ся ще такі написи: в горі скісно „Відомо, думка українська і стїну перебє; аж мило згадати, як то серце бєть ся, коли з України Руська пісенька, так мило солодко в коло серця вєть ся“; низше рівно: „Разом, разом хто сил має, Гоніть з Руси мраки тьмаві! Завистъ най Вас не спиняє, Разом к' сьвітлу други жваві“. По боках, на право і на ліво від портрету пишали ся наші руські прапори, з написями: „Ней прапор наш ясно сіяє“. Низше прапорів були рожеві китиці, а вколо ціла сцена обведена зеленим вінцем. Удекорованєм занялись о. Ант. Лотович і Н. Х...

Програма концерту була така:

О семій годині вечер, занавіс підніс ся, а на сцені, перед Маркіяном, вже стояв діточий хор. З посеред дітий вийшов немовби молодший брат Маркіяна, о. Ант. Лотович і виголосив вступне слово. У нїм оповів бесідник про часи перед Маркіяном, як то руська інтелїґенція відвернулась від народу, згадав коротко про житє Маркіяна, та вказав на ціль і значінє обходу його столїтних уродин. Бесіда була так гарна, так ясна, що кождий богато навчив ся. Опісля слїдували точки програми в такім порядку:

Молитва — Лисенка: Боже великий, діточий хор; по сім деклямацію виголосив Мих. Смоляк; Щасть нам Боже, відсьпівав хор мішаний; о Маркіяні (уложив Н. Х.), деклямацію закінчену словами: І ми ту на чужині щирою слезою, Отче Маркіяне, плачем за тобою, вигосив Николай Хомош; Сольо „Реве та стогне“ відсьпівав Ст. Лабойко; Декль. з творів Т. Шевченка, виголосив Мих. Стислий; реферат: Житє і заслуги М. Шашкевича виголосив Назарій Хомош; Мово рідна, слово рідне — відсьпівав хор діточий; „Вістка з чужини“, віддеклямувала Марія Кіляр; „Моя Віра“ (уложив Н. Х.) Марія Малиняк; Декль. „Колись і тепер“. (уложив Н. Х.) Юлїя Кіляр. Тут належить признати, що всі три дївчатка деклямували так влучно і приманчиво, що нагороджено їх окликами „Славно“ і грімкими оплесками. „Поставали Козаченьки“ відсьпівав хор діточий; вітчит про М. Шашкевича виголосив М. Смоляк; по відчиті відсьпівав хор мішаний враз зі всіми присутними „Не пора“. Опісля слідували ще дві деклямації: „До зорі галицької“, Ів. Заходняк і деклямація, яку виголосив Іл. Пічурський. Довшу деклямацію: „З Чужини до України, (уложив Н. Х.), віддеклямував Гр. Федорчак; потім наступили хори: „Я щасний руську матїр маю“ і „Ой летіла горлиця“. На закінченє о. Ант. Лотович перейшов короткими словами перебіг цїлого вечерка в память столїтних уродин о. М. Шашкевича, виснував з нього науку і візвав присутних до складаня добровільних жертв на „Рідну Школу“ що сейчас зложено $23.68. (З того за портрет Маркіяна і удекурованє його $6.50 остало $18.18 котрі то гроші заслано 11-го грудня на „Рідну Школу“ до Ґаличини, до адмінїстрації „Діла“).

От так відсьвяткували Монессенцї торжество сотних роковин о. М. Шашкевича.

Очевидець.

В Сиракюз, Н. Й.

Заходом читальні „Просьвіта” в Сиракюз, відсьвяткували память сто літних роковин уродин Маркіяна Шашкевича тутешні громадяни, на дни 24-го грудня 1911 р. Вже о год. 4.30 по полудни зібрались уніформовані Товариства, як Тов. „Січ” і Братство сьв. Володимира на галї Гливи, щоби походом рушити до церкви на вечірню і парастас. Вечірню відслужили місцевий парох, о. О. Пристай і о. Тарновський з Оборн, Н. Й. Відтак удались зібрані до галї. Галя була прикрашена народними красками та зелению і квітами. На сцені пишав ся на середині портрет Маркіянів, а по боках І. Котляревського і Т. Шевченка, а подальше портрет А. Коцка, М. Січинського, Богд. Хмельницького, Зелізнака, Гонти і других. З жалем мусимо тут зазначити, що богато наших Русинів не знають ще гідно відсьвяткувати таких великих сьвят, та не всі почували ся до обовязку явити ся. Вечерниці отворив короткою бесідою предсідатель читальні, Н. Крук, представляючи велику вагу вечірка, його ціль і значінє, защо зібрані нагородили бесідника оплесками, як також висказали погорду тим всім байдужним, що не прибули на се велике сьвято. Відтак хор відсьпівав молитву: Боже великий єдиний Русь-Україну спаси”. О. Пристай у довшім відчиті говорив обширно про заслуги Маркіяна, як про його житє і діяльність. Народ з запертим віддихом слухав кождого слова, та надгородив грімкими оплесками одно-годинну бесіду. На дальші точки вечерка складали ся деклямації та хори мішані і мужеські. З декляматорів визначились Юлія Кірик (декл. Рідна мово), Юлія Пишняк (дек. Цьвітка дрібненька), Гарасим (деклям. Розкрита могила), Гарасим (Як була я ще маленька). Отсе декляматори-діти, школярки. Зі старших деклямували дівчата: А. Яновська „Тополю”, А. Шеремета „Реве та стогне”, та Ол. Полоз „В сьвіт за очи; з старших хлопців деклямували „Кавказ” Гр. Зазуляк і „Тарасова ніч” В. Кучерявий. Всї ті деклямації переплїтано народними піснями читальняного хору, що остає під проводом С. Вульчиного. Всї хори вийшли досконало. Рівнож промавляв о. Тарновський з Оборн. Сей бесідник представивши велику вагу „Рідної Школи”, та вияснивши що в науці і просьвіті вся наша будучність, загрівав підперти добровільними датками наші приватні школи в Галичині і тим способом помочи нашим братам. На закінченє промавляв п. П. Парибус. Дякуючи всім зібраним Товариствам і поодиноким членам нашої громади, загрівав всїх до праці для народного добра та до борби з гнобителями так на російській Україні як і в Галичині. Опісля на його внесок та за згодою усіх присутних вибрано людий до збираня добровільних датків на „Рідну Школу”. Зістали вибрані Н. Крук і Ів. Шеремета. Рівнож добровільні датки збирає і наш парох о. О. Пристай. На Вечерницях зібрано на сю ціль $20.00 з тикетів, о. О. Пристай жертвував з мированя сего дня 8.00 дол. з парастасу прийшло 10.00, Руськo-укр. Тов. „Січ” дало з своєї каси 25.00 дол. — разом отже 63 дол.

Так то зачинають жити наші Сиракюзькі Українці. Хотяй не велике число живе тут Русинів, хотяй приходить ся їм поборювати богато ворожих перепон, часами навіть вести борбу зі своїми таки, котрі задля свого бізнесу киринять, однак все таки є надія, що вороги як то чорна хмара пропадуть і уся наша громада як один муж піде за голосом Маркіяновим: усї подадуть собі руки до згоди і згідно усї попрямують за огнистим промінєм сьвітла і науки. А поки що комітет читальняний доложить усїх старань, щоб міг вислати в поміч нашим братам в старім краю 500.00 корон на „Рідну Школу” в як найскоршім часї. А Сиракюзька громада, зрозумівши велику вагу просьвіти, зрозумівши, що наша будучність в школї, підопре змаганя читальні та дасть примір і другим американським громадам. А тоді певно порвемо кайдани, що люті вороги нас ними скували, та вільний встане поневолений народ.

Свій.

"SVOBODA" (LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
Published every Thursday at
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

ANTHONY CURKOWSKY, editor.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

K. KIRCZOW, manager
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year.

The largest circulation throughout the United States, Canada and Europe. The only advertising medium. Rates furnished on application.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

„СВОБОДА"
часопись для руского народа в Америці і орґан „Р. Н. Союза", виходить що тижня в четвер і коштує:

в Америці на 12 місяців	$2.00
до старого краю на 12 місяців	$2.50
в Америці на 6 місяців	$1.00

Оплачувати ґазету треба всегда з гори.

Адреса:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Число телефону 498.

Честь Вам!

Оноді явив ся в нашій редакції д. Николай Федишин з Бейон Сіті, Н. Дж. і зложив 36 дол. 25 цент. на фонд „Рідна Школа", в Галичині. Сю гарну суму заколядували в повсюдній місцевости шістьох молодих патріотів: Николай Федишин, Стефан Паливода, Стефан Бойко, Іван Трефляр, Яким Пахолок і Іван Демчук; при нагоді Різдва Христового отсі молоді патріоти не забули на нашу рідну школу під ляцьким ярмом і йдучи хата від хати та сьпіваючи коляди зібрали сю суму на „Рідну Школу".

Жертвували слідуючі бейонські Русини: по 1.00 дол.: М. Шаламій, Дм. Лаба, Дм. Лепіх, М. Зера, В. Ошуст, Ів. Яворський і Іл. Ґупало; 60 цент.: С. Вогач; по 55 цент.: Пр. Топорніцький, Мих. Пасєчний; по 50 цент.: Н. Федишин, Ст. Бойко, Ст. Паливода, Ів. Трефляр, Я. Пахолек, Ів. Демчук, Ю. Воробець, Антоніна Шаламій, Іван Язьвінський, П. Курчовський, В. Кузинка, М. Вівчар, Гр. Кметь, Дм. Лахняк, С. Чечель, Іван Куток, Х. Белічка, Т. Задирецький, Ів. Кушнір, Н. Закалюжний, Павліна Щиґель, О. Кобрин, Ст. Янішин, Т. Переговський, В. Могила і В. Закалюжний; 35 цен.: Гр. Возняк; 30 цент.: Н. Сенник; по 25 цент.: А. Бурґела, В. Палукович, Якуб, М. Бойчук, Марія Возняк, Анна Гулак, Юстина Кузь, С. Фариних, Н. Нагребник, Н. Лаврів, Анаст. Пастущин, П. Лахман, П. Кудрик, О. Дідик, Н. Гринчишин, Ів. Демяновський, Ю. Ходень, П. Сенник, Ів. Сенник, Параська Могила, В. Жемчук, Ів. Вишиваний, В. Терлецький, Ст. Липовий, Марія Горішна, В. Березовський, І. Царіца, М. Кобрин, Ів. Герчаковський, Катерина Кушнір, Олена Кушнір, П. Хомін, Дм. Підгайний, Параска Фіцик, Т. Харій, К. Гриник, Феська Маньків, Пр. Николишин, Катарина Дроздів, Я. Палінґер, Ів. Дроздів, М. Комар, Т. Береска, Маґда Мончко, Анна Партика і Р. Ониськів; по 20 цент.: Ів. Дзяба, В. Антони; по 15 цент.: Н. Жемчук, Ст. Жебінський, Ів. Дацко, Іл. Маньків; по 10 цент.: Н. Мишоловський, Н. Воробець, Катар. Кепач, П. Бакун, Ів. Савків, П. Пастущин, Ів. Дроздів; по 5 цент.: Ідко Кинісберґ і Людвіка Дзюбінська.

Ми з правдивою радостію нотуємо сей факт та кличемо передовсім ініціяторам збірки, а опісля і всім жертводавцям в імени поневоленої нашої школи грімке: Честь Вам! Честь Вам за се, що не призабули Ви за ті дрібні наші діточки, що рвуть ся до школи і науки, а Ви прийшли їм в поміч, відіймаючи собі може від усть. Честь Вам за се, що гідно сповнили обовязок патріота-Русина. Честь Вам, що ділом а не пустими словами показали, що добро і будучність нашої України лежить Вам на серци!

Коб таких більше, а наша „Рідна Школа" не потребувала-б обавляти ся о своє істнованє!

Допись.

Сиракюз, Н. Й.

Дня 31. грудня 1911. відбули ся річні збори Українського Тов. Січ в Сиракюз, Н. Й. Товариство ухвалило дати зі своєї каси $25.00 на „Рідну Школу". Сі гроші злучить ся з сумою, котру зібрано в день Маркіянового сьвята в Сиракюз. Комітет старає ся разом з о. Пристаєм зібрати квоту 100 долярів і вислати сі гроші до Галичини.

Варто згадати ще про одно добре діло, котре запровадив о. О. Пристай в своїм помешканю. Він умістив в своїй канцелярії так звану пушку щадничу. Отже хто прийде до сьвященика з якоюсь потребою, той не пожалує вложити нікля або і кводра на бідну Рідну Школу. Се добре діло повинні наші оо. духовні позаводити і по других парохіях. Громада по нитці, а бідному сорочка. Люди скинуть ся радо по ніклеви, а нашій школі в старім краю буде з того велика поміч.

Ф. Парибус.

Ювилейний Фонд ім. Маркіяна Шашкевича.

Оголошено в ч. 1-ім	$59.26
З нагоди сьвята Шашкевича в Перт Амбой, Н. Дж. — З панахиди і концерту	$90.00
о. Йосиф Чаплинський від себе жертвував	10.00
п. Андрей Шостак зібрав на хрестинах у п. Ст. Миляновича в Джерзи Сіти, Н. Дж. дня 9-го січня 1912	2.70
Разом	$161.96

Всякі дальші жертви просить ся висилати на адресу касієра фонду: S. Jadlowsky, Box 76. Jersey City, N. J.

о. Йос. Чаплинський, пр.,
Сем. Ядловський, кас.,
Вол. Каськів, секр.

Заява

Отсим подаю до загальної відомости, що п. Лука Багрій не належить вже до Комітету фонду о. Стефановича, котрий то Комітет збирає гроші на рідні школи.

Слава Ісусу Христу!

За Комітет:
о. М. Данилович.

НАДІСЛАНЕ.

У відповідь „Русінови".

В 50-ім числі „Русін-а" о. редактор згадуючи в статі під заголовком „Вислух" про процес Алеґеньчан греко-кат. зі своїм духовником, каже таке:

„Свічіті пришлі о. І. Сабо... о. Евґ. Гомічко... і... о. „Мішка" Балог, а поківаті пришлі: о. В. Грівняк, о. Ґ. Кульціцкі і о. М. Андрейкович."

Насамперед скажу, що о. Грівняка вже давно нїт в Америці, бо з початком децембра „Русін" вислав єго до краю. О шіфкарту постарав ся для него о. Дмитрів. Лишив ся в Америці о. В. С. Гривнак з душею і з тілом, та докінчує тут свій десятилітний побут.

Що оо. Гривнак, Кульчицкий і Андрейкович прийшли того самого дня до суду, то знов нічого дивного, бо до суду можна кому небудь прийти, та не лише „шлєбодно" покивати головами, але і пятами в боканчах.

Дивно менї лише, що оо. менаджер і редактор „Русіна" могли нас бачити киваючих головами, коли вони оба сиділи на переді, та до того пятами до нас звернені. Видко, що вони і зос задку суть обдаровані очима.

Що до моєї особи, то скажу, що я лем на то прійшол до суду (корту), щоб ся научити від каноніків і дзєканів, як тов „хрунське покоління" процесами до жебрачої торби довести, бо може і мене колись будуть гонили з парафії, а тогди без „висшої" науки хоть бери манатки та забирай ся добровільно з фари.

Зістаю с почтенієм для ред. „Русіна"
о. В. С. Гривнак.

Ню Йорк, Н. Й.

В пятницю, дня 19-го січня 1912 (т. є. в день Богоявлення), відограє Товариство „Український Хор" в Ню Йорку, аматорське представлене

„НІЧ ВИФЛЕЕМСЬКА"

ораторія сценічна в 4-ох актах І. Я. Луцика, музика о. Копка, в салі церковній, 28 Е. 7-ма улиця, Ню Йорк.

Початок точно о 7-ій годині вечером. Режисер п. П. Петрів. Музика п. М. Сербенського. Білети можна дістати у диріґента п. М. Климка і у всіх членів хору.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. сьв. Стефана, від. 221, повідомляє, що річний мітинґ відбуде ся 21. січня 1912 в гали церковній зараз по Службі Божій. На мітинґу буде ся принимати нових членів без вступного до Братства. Член неявивший ся на мітинґу підлягає карі 50 ц. — Петро Мотало, секр.

ГУДСОН, Н. Й. Бр. сьв. Йосафата, від. 273. повідомляє всіх членів місцевих і позамісцевих, що адреса секретаря братства звучить: Василь Хома, P. O. Box 499 Hudson, N. Y.

НЮ ЙОРК. Н. Й. Бр. сьв. Володимира, від 108. подає до загальної відомости всім Русинам, що принимає членів без вступного через місяці січень і лютий до Бр., а до Р. Н. Союза після статута. Бр. в часі слабости платить 5 дол. тижневої запомоги а на випадок смерти 100 дол. посмертного. Мітинґи відбувають ся в кожду третю суботу по першім, в гали 167 E. 4 St., поміж Ave A. а 1-st Ave. В січни припадає мітинґ на 20-го точно о 7·30 вечером. Орґанізатором Бр. і Р. Н. Союза є С. Шевців. В. Цільник, предс.; Н. Олексович, кас.; С. Шевців, фін. секр. 530 E. 18. St. І. Низникевич, 157 E. 96 St.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Бр. Усп. Пр. Богор., від. 33. повідомляє своїх членів, що річний мітинґ відбув ся 24 го грудня 1911 в гали церковній, на котрім по справозданю старих урядників, вибрано новий уряд на рік 1912 як слідує: Предс. Дм. Предимірський; заст. предс. Гавриїл Онущак; касієр Іван Кімак; зас. кас. Николай Кравчишин; секр. Ілько Махіброда; заст. секр. Мих. Петрик; Тростісти: Стефан Цап. Гавр. Онущак, Петро Лінський, Мих. Мізяк молод., Николай Кравчишин; контр. комісія: О. Е. М. Баранський, Теодор Мицьо, Мих. Лукачовський і Іл. Махіброда; дозорці хорих на North S.: Конст. Бойко, Еміляи Коніцький; на Siegfred, Pa, К. Заприлюк; на Catasaqua Pa.: Іван Карафа; на Dewey Heights, Pa.: Гр. Барна; на Amrod, Pa.: Гр. Перун; на Allentown, Pa.: Анд. Кіцак; капітан: Николай Олекса; до фани, Гр. Кремка; господар, Мих. Мізяк стар. Мітинґи відбувають ся в кожду четверту неділю в місяци в гали церковній в North. Pa. Члени зі справами листовно мають удаватись до І. Махіброда, Nort. Pa. Box 170.

АЛДЕН СТЕЙШЕН, ПА. Бр. сьв. Володимира, від. 72. подає до відомости, що на річнім мітинґу 24. грудня 1911 вибрано новий уряд на рік 1912 як слідує: П. Судик предс.; С. Русинко заст. пр.; Ю. Гавриляк кас.; А. Звірженський секр.; А. Сивулич заст. секр.; П. Рішко і М. Рудавський контр.; Ів. Рудавський, кап.; В. Синчакович, хоруж.; П. Рішко, М. Прятка і Федор Иляш доз. хор.; Г. Телинцо дверник. Мітинґи відбувають ся в кожду другу неділю по 1-ім в гали церковній.

ЕЛІЗАБЕТ ПОРТ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ“, від. 234. повідомляє своїх членів, що річний мітинґ відбуде ся дня 20 січня 1912. о год. 7. вечером, в гали Цюрчака, Совпарк Стр., ч. 152. На мітинґу мусить явити ся кождий член і вирівнати свої залеглости. Крім сего буде вибір нових урядників на рік 1912 і справоздан. старого уряду. За неявлене ся на той мітинґ кождий член звичайний заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 доляра. Член, котрий довгує за один місяць зістане викресле-ний. — Лев Малофій, пр., Микита Ґалінович, секр.

ЛАНСФОРД, ПА. Бр. Пресьв. Богород., від. 16. повідомляє всіх своїх членів, що річний мітинґ відбуде ся дня 21-го січня с. р. о год. 2-ій по пол. в гали під новою церквою в Лансфорд. Нових членів до 21-го року житя буде принимати ся без вступного до Бр., а до Р. Н. Союза після статутів. Справоздання з минувшого року і вибір нових урядників. Неявивші ся на мітинґу підлягають карі після статутів. — Л. Моніта, пр., М. Павлик, кас., Ів. Полянський, секр.

КОМБУЛЯ, ПА. Бр. сьв. І. Хрест. від. 306 повідомляє своїх членів, що дня 17. грудня 1911 вибрано на рік 1912 слідуючий уряд: Д. Пилячик, предс.; Г. Молодич, заст. пр.; Кіндрат Молодич, кас; С Молодич, заст. кас.; І. Крих, секр.; Йос. Гомік, зас. секр.; Д. Харкавий і Й. Стіронко, доз. хорих; І. Лабовський, дверник. — Іван Крих, секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. сьв. Арх. Мих. від. 85. повідомляє, що на річнім мітинґу дня 17. грудня 1911 вибрано слідуючий уряд на рік 1912: Мих. Мардиняк, предс.; Мих. Панько, заст. пр.; О. Шараварко, секр. фінанс.; Н. Триш с. рек.; Анд. Пелехач, кас.; контр. комісія: Тео. Поливка, Я. Стеткевич і Ал. Гордійчук; Ал. Дріль і Мих. Носаль, доз. каси; дозорці хорих: Йос. Радинський і В. Луговий на No. 6. і No. 3., Р. Онуфер, на Harwood. Pa., Н. Скімба на N. Hazleton, і Cramberry, М. Кожушко, на Lattimor, Йос. Вістовський на Bock. Montain, Pa. і Стефан Клиновський на околицю; Н. Ґалик, заставник; Г. Гараус, капітан. Дверника назначує предсідатель на кождий мітинґ. Мітинґи відбувають ся кождої неділі по 15-ім при церкві сьв. Арх. Мих. на N. Laurel St. — Мих. Мардиняк, прд., О. Шараварко, секр. фін.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Усп. Пресьв. Богор. від. 123. подає до відомости, що на річнім мітинґу, котрий відбув ся 17. грудня м. р. вибрано слід. новий уряд: Василь Ґруцеляк, предс.; Д. Холод, заст. пр.; Ст. Теліщак, кас.; М. Кузьмин зас. кас.; Ів. Тарас секр.; Іван Білецький, Анд. Гащак, Юр. Хозновський і Ф. Піндзьола, контрольори; Андрей Гащак надзиратель хорих; Іл. Вулик, дверник. Слідуючий мітинґ відбуде ся 21. січня. Кождий член повинен безусловно явити ся. — Вас. Ґруцеляк, предс., І. Тарас, секр.

МАЙНЕРСВІЛ, ПА. Бр. сьв. о. Николая від. 78. повідомляє, що річний мітинґ відбуде ся дня 21-го січня с. р. о год. 1-ій по пол. в церковній гали. Вибір нового уряду і справоздання касові. Член довгуючий до братської каси не буде мати голосу на річнім мітинґу. — В. Крамар пр., Ант. Марцінко, кас., Й. Вайда, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Тов. „Запор. Січ“, від. 155. подає до загального відома, що річний мітинґ відбув ся дня 17 грудня 1911 р., на котрім вибрано слідуючий новий уряд: Іван Ваверчак, предс.; Пил. Щуцький зас. предс.; Ник. Лісний, кас.; Гр. Нагребний, заст. кас.; Мих. Чумер, секр.; Ник. Колодій, заст. секр.; Ів. Ваверчак, капітан; Петр. Лабуза заст. кап. Вас. Дзюбатий, хоружий; Л. Нагребний заст. хор.; конт. комісія: Ст. Ґураль, Гр. Маслій, Ів. Гучко і Тео. Гаврищ; Тео. Пашуля, дверник; Мих. Паснак заст. двер.; мітинґи будуть відбувати ся кождої третої неділі по першім, в гали пана Ваверчака., 720 Charles Str. — Мих. Чумер, секр.

ДЕТРОЇТ, МІЧ. Братство сьв. о. Николая, від. 175 Р. Н. Союза подає до загальної відомости, що дня 17-го грудня м. р. на річнім мітинґ, вибрано новий уряд, як слідує: Іван Кінек, предс.; Григорій Вента, місто-предс.; Мих. Телевяк, кас.; Дм. Радавець, заст. кас.; Ів. Ґрошко, секр.; Ст. Радавець, заст. секр.; П. Пошивак і Н. Набережний, контрольори; А. Савіцький і С. Ґирчак надзирателі хорих. — Іван Ґрошко, секр., Plumer Ave. 245, Detroit, Mich.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Братство сьв. Андрея Первозванного, від. 66. подає до відома, що на річнім мітинґу, який відбув ся 30-го грудня 1911 р. вибрано новий уряд на рік 1912 як слідує: Ник. Данилик, предс.; С. Корінь, заст. предс.; В. Ґлют, секр.; Д. Курник. заст. секр.; Д. Павлик, кас.; І. Ґаран, заст. кас.; П. Зятик і М. Каніщак, контрольори; К. Верескля і І. Колодій, надз. хорих; Гр. Артемік і А. Стельма, дверники; М. Каніщак, С. Корінь і Пейко, тростіси. Мітинґи відбувають ся звичайно в першу пятницю по 10-ім під ч. 500 E. 73 улиця у гали шкільній. Повинностю кождого брата а властиво члена Р. Н. С. відділу 66 є памятати адресу місцевого секретаря: Василь Ґлют, 417 E. 70 Str., New York, City.

БАЙОН, Н. ДЖ. Братство сьв. Арх. Михаїла від. 213 подає до відома, що на річнім мітинґу вибрано новий уряд: Петро Радицький, предс.; Михайло Шаламей, заст. предс.; Дмитро Підгайний, секретар; Ілько Маньків, заст. секр.; Іван Язьвінський, касієр; Василь Кладько, заступн. касієра; Василь Івахів, Іван Кушнір, Івась Ронік, Андрей Бурбела і Дмитро Макар. контрольна комісія; Юрко Воробець і Петро Ґаєвський, хорунжі; Никола Підгайний і Федь Федюк дверники. Котрі члени не можуть задля великого віддаления ходити точно на мітинґи, нехай всї письма присилають на адресу секретаря: Дмитро Підгайний, 436 Broadway, Bayonne, N. J.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Братство сьв. Йосафата, від. 217 подає до відома, що на річнім мітинґу, дня 19-го падолиста м. р. вибрано нових урядників на рік 1912: І. Головка, предс.; І. Крик, заст. предс.; В. Пакула, секр.; С. Балюк, заст. секр.; М. Рудий, кас.; С. Свирида, заст. кас.; Й. Кікта, М. Двіняк і Т. Муха, контрольна комісія; П. Соломка і Гр. Тихий, надзирателі хорих; Н. Тимків, капітан; Т. Соломка, хоружий; І. Луцишин, дверник. Давну ухвалу потверджено на тім мітинґу, що як член не буде точно ходити на звичайні місячні мітинґи, то підлягає карі: урядник 50 цент. а член 25 цент. а за неприсутність на квартальнім або річнім мітинґу, кара для урядників виносить 1.00 доляра а членів 50 цент. Мітинґи відбувають ся що третої неділі по першім точно о год. пів до третої по полудни в парохіяльній гали, 343 Rimington Str. Котрі члени не можуть задля віддаленя ходити точно на мітинґи, нехай всі письма присилають на адресу секретаря: Wasyl Pakula, 23 Kohlman Str., Rochester, N. Y.

D 13

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Братство сьв. о. Николая від. 4 повідомляє, що річний мітинґ Братства відбув ся дня 17-го грудня 1911 року, на котрім то мітинґу вибрано слідуючих урядників на рік 1912: Н. Пупчик, предс.; І. Костик, заст. предс.; І. Жарський, кас.; С. Павчак, заст. секр.; Гр. Підлипчак, секр., Гр. Ференц, заступн. секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Товариство „Любов“ від. 42 подає до відома всім членам, що на річнім мітинґу вибрано новий уряд на рік 1912 як слідує: Гавриїл Слободзян, предс.; Ст. Демків, секр.; Николай Филипчук, кас. Мітинґи відбувають ся що другої неділі в місяцю, в гали на cor. 9th and Spring Garden Streets. Неявивший ся член платить 50 цент. а урядник 1.00 дол. кари. — С. Штогрин, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Товариство „Поміч в чужині“ подає до відома, що на річних зборах зістав вибраний новий уряд: Х. Корендович, предс.; Л. Дзядикевич, заст. предс.; О. Кучма, кас.; Йос. Ґуґлич, заст. кас.; С. Кучма, секр.; Ф. Зухорський, заст. секр.; Лука Залинка, Іван Козачик і Лука Григоровський, опікуни хорих; М. Козачик і Юліян Чоп, контрольори; Іван Беднарчук господар галі. Мітинґи відбувають ся в першу суботу по першім під ч. 431 E. 6-та улиця Н. Й. в Echo Hall. — Симеон Кучма, 182 Ave. B., N. Y.

ОБОРН, Н. Й. Братство сьв. о. Николая, від. 38 повідомляє своїх членів, що річний мітинґ відбуде ся дня 21-го січня с. р. о год. 2-ій по полудни, під числом 135 Washington Str. На мітинґу буде полагоджувати ся справи Брацтва і предложить ся справоздане річне; потім наступить вибір нового уряду. На той мітинґ має явити ся кождий член. Неявивший ся член заплатить кару 1.00 дол. а урядник 1.50 дол. — Нових членів будемо принимати до Братства без вступного а до Р. Н. Союза після статута. — Василь Базарник, предс., Петро Шевчик (стр.), кас. Р. Н. Союза, Юрий Тарбай, кас. Бр.. Еміліян Саварин, секр.

ТЕЙЛОР, ПА, Братство сьв. Кирила і Методія, від. 260 подає до загальної відомости всім членам, що річний мітинґ відбуде ся дня 21-го с. р. На тім мітинґу має ся здати справоздане касове з р. 1911. Відтак наступить вибір нового уряду на р. 1912. Котрий член не явить ся, заплатить 50 цент. а урядник 1.00 дол. кари. Довгуючий член що не заплатить свого довгу буде виключений з Братства і Р. Н. Союза. — Кость Кравчук, предс., Михайло Гриців, секр., Янтох Франчишин, кас.

АЛТУНА, ПА. Братство Непор. Зачат. Пресьв. Богородиці. від. 145 повідомляє, що на річнім мітинґу дня 17-го грудня 1911 вибрано слідуючий новий уряд: Гр. Сеньків предс.; М. Робак, заст. предс.; П. Самсон, секр.; М. Кульчицький, заст. секр.; М. Гринь, кас.; В. Левіцький, заст. кас.; М. Крамар, надз. хорих; М. Петрас, дверник. Мітинґи відбувають ся у перпу неділю по 14-ім в домі під ч. 2002. 11 Аве. Котрий член не заплатить своїх належитостий через 2 місяці, зістає виключений з Братства і Р. Н. Союза. — Гр. Сеньків, предс., М. Гринь, кас., П. Самсон, секр.

ПОДЯКА.

Отсим складаю сердечну подяку Братству сьв. Володимира Великого, від. 58. Р. Н. Союза в Ramey, Pa. за княжий дар в сумі $25.00 на „Рідну Школу“ в Геличині. Честь Вам, Родимці, що не забули сповнити патріотичне діло і Вам Вп. п. Йосиф Ялечко, що занялись сим ділом. Рівнож складаю подяку п. Григорію Болюх з Bloomfield, N. J. за ласкаву жертву в сумі $1.00.

Христос раждает ся!

о. М. Данилович.

За комітет фонду ім. Стефановича.

Справозданє касове Р. Н. Союза за місяць грудень 1911 р.

Від.	Місцевість	$	ц.
1	Shamokin, Pa.	316	70
2	Mt. Carmel, Pa.	74	00
3	Olyphant, Pa	111	93
4	Jersey City, N. J.	54	84
5	Mt. Carmel, Pa.	91	00
6	Brownsville, Pa.	72	00
7	McAdoo, Pa.	171	72
8	Elmira Heights, N. Y.	45	38
9	St. Clair, aP.	133	94
10	Ansonia, Conn.	94	79
11	Waterbury, Conn.	33	59
12	Yonkers, N. Y.	117	14
13	Troy, N. Y.	33	18
14	St. Louis, Mo.	115	00
15	Buffalo, N. Y.	43	93
16	Lansford, Pa.	237	50
17	West Pawlet, Vt.	32	00
18	Seymour, Conn.	25	00
19	Homer City, Pa.	25	35
20	Jessup, Pa.	91	84
21	Mayfield, Pa.	21	75
22	Homestead, Pa.	97	50
24	Shamokin, Pa.	21	59
25	Trauger, Pa.	54	34
26	Belle Vernon, Pa.	28	00
27	Glen Lyon, Pa.	70	64
28	Mahanoy Plane, Pa.	264	36
29	Rhone, Pa.	98	08
30	Breslau, Pa.	110	98
31	Eleanor, Pa.	38	00
32	Trauger, Pa.	51	00
33	Northampton, Pa.	237	29
34	Old Forge, Pa.	24	59
35	Whitney, Pa.	48	09
36	Scottdale, Pa.	40	03
37	Chisholm, Minn.	83	04
38	Auburn, N.Y.	72	95
39	Syracuse, N. Y.	52	00
40	Edwardsville, Pa.	95	45
41	Westmoreland, Pa.	35	36
42	Passaic, N. J.	101	97
43	Simpson, Pa.	20	00
44	Mt. Carmel, Pa.	12	00
45	Philadelphia, Pa.	30	26
46	Plymouth, Pa.	158	50
47	Ambridge, Pa.	38	82
48	McKeesport, Pa.	96	54
49	Powhatan, W. Va.	18	00
50	Desloge, Mo.	3	00
51	Yatesboro, Pa.	51	00
52	Holyoke, Mass.	13	00
53	Pittsburg, Pa.	215	01
54	Terryville, Conn.	20	49
55	Carnegie, Pa.	128	88
56	Wheeling, W. Va.	41	31
57	Cohoes, N. Y.	33	09
58	Ramey, Pa.	77	95
59	Leisenring, Pa.	47	95
60	Baltimore, Md.	7	67
61	Dunlo, Pa.	118	00
62	Lopez, Pa.	16	36
63	Ford City, Pa.	79	00
64	Gradatim, Pa.	7	00
65	Elizabeth, N. J.	93	36
66	New York, N. Y.	55	42
67	Butler, Pa.	8	00
68	Ansonia, Conn.	10	59
69	New York, N. Y.	15	00
70	Jersey City, N. J.	134	92
71	Franklin Furnace, N.J.	18	50
72	Alden Sta., Pa	94	05
73	Providence, R. I.	12	36
74	Granville, N. Y.	18	75
75	Mt. Carmel, Pa.	23	00
76	Newark, N. J.	40	50
77	Yorkville, O.	18	20
78	Minersville, Pa.	242	15
79	Meyersdale, Pa.	18	10
80	Pleasant Valley, Pa.	48	00
81	Baltimore, Md.	26	59
82	New Alexandria, Pa.	78	78
83	Carnegie, Pa.	10	95
84	Canonsburg, Pa.	22	59
85	Hazleton, Pa.	181	93
86	Clyphant, Pa.	11	00
87	Lancaster, N. Y.	29	61
88	Tonawanda, N. Y.	11	18
89	Simpson, Pa.	15	50
90	Centralia, Pa.	36	00
91	McKees Rocks, Pa.	40	28
92	Taylor, Pa.	59	96
93	Newburgh, O.	16	00
94	New Britain, Conn.	42	72
95	Beaver Meadows, Pa.	77	88
96	Pittsburg, Pa.	74	04
97	Marion Heights, Pa.	20	50
98	Shenandoah, Pa.	37	00
99	Wilkes Barre, Pa.	99	05
100	McKeesport, Pa.	16	90
101	Canonsburg, Pa.	7	13
102	Cleveland, O.	103	56
103	Superior, Wis.	18	00
104	Perth Amboy, N. J.	112	81
105	Nicetown, Pa.	21	86
106	Chicago, Ill.	114	95
107	Sayre, Pa.	40	36
108	New York, N. Y.	103	56
109	Ellsworth, Pa.	49	54
110	Leetsdale, Pa.	39	35
111	Allegheny, Pa.	18	95
112	Cleveland, O.	17	07
113	New Florence, Pa.	48	00
114	Dunmore, Pa.	58	75
115	New Philadelphia, Pa.	35	00
116	Chisholm, Minn.	14	72
117	New York, N. Y.	61	68
118	Pittsburg, Pa.	9	77
119	Latrobe, Pa.	34	50
120	Spangler, Pa.	86	01
121	Trenton, N. J.	128	59
122	Trenton, N. J.	66	28
123	Scranton, Pa.	28	13
124	Ormrod, Pa.	31	49
125	Chicago, Ill.	—	—
126	Beaverdale, Pa.	45	68
127	Buffalo, N. Y.	59	97
128	Lorain, O.	19	77
129	Sykesville, Pa.	48	00
130	Pittsburg, Pa.	34	68
132	McKeesport, Pa.	40	54
133	Newark, N. J.	58	91
134	Ernest, Pa.	41	75
135	Smoke Run, Pa.	125	00
136	Carnegie, Pa.	46	23
137	Lackawanna, N. Y.	6	00
138	Philadelphia, Pa.	8	36
139	Oil City, Pa.	29	00
140	Youngstown, O.	63	89
141	Little Falls, N. Y.	56	24
142	Elisabeth, N. J.	48	48
143	Windber, Pa.	55	00
144	New York, N. Y.	15	56
145	Altoona, Pa.	18	75
146	Detroit, Mich.	20	19
147	Allentown, Pa.	78	57
148	California, Pa.	21	02
149	Lackawanna, N. Y.	26	17
150	Pittsfield, Mass.	8	00
151	Allentown, Pa.	—	—
152	Homestead, Pa.	115	00
153	Berwick, Pa.	28	30
154	Dunmore, Pa.	46	10
155	Perth Amboy, N. J.	108	27
156	Sheffield, Pa.	17	77
157	Donora, Pa.	80	54
158	Creekside, Pa.	21	69
160	Jamaica, N. Y.	29	18
161	Tower City, Pa.	28	00
162	Scranton, Pa.	42	09
163	Chicago, Ill.	14	54
164	N. Hadley, Mass.	10	59
165	Chicago, Ill.	53	09
166	Barnesboro, Pa.	44	00
167	Cumbola, Pa.	36	49
168	Perth Amboy, N. J.	43	57
169	Scranton, Pa.	46	00
171	Pittsburgh, Pa.	31	08
172	Fredericktown, Pa.	19	00
173	Cleveland, O.	26	75
174	Oxford Furnace, N. J.	23	70
175	Detroit, Mich.	22	79
176	New Burgh, N. Y.	20	00
177	Vegreville, Alta., Can.	8	10
178	Manchester, N. H.	16	38
179	St. Louis, Mo.	95	88
180	Scarbo, W. Va.	25	50
181	Manville. R. I.	5	77
182	Dixonville, Pa.	68	60
183	Sunderland, Mass.	19	80
184	Whiting, Ind.	59	00
185	Hazleton, Pa.	54	90
186	McAdoo, Pa.	40	94
187	Ford City, Pa.	44	30
188	Ginter, Pa.	78	75
189	South Fork, Pa.	31	63
190	Newark, N. J.	24	89
191	Troy, N. Y.	43	59
192	Herkimer, N. Y.	65	55
193	Red Star, W. Va.	16	00
194	Minneapolis, Min.	26	18
195	Peckskill, N. Y.	19	18
196	Whiting, Ind.	46	00
197	Swoyers, Pa.	82	66
198	Port Jerwis, N. Y.	22	59
199	Whiting, Ind.	40	59
200	Syracuse, N. Y.	6	18
201	Whippany, N. J.	8	93
202	Auburn, N. Y.	17	53
203	Brooklyn, N. Y.	26	98
204	New York, N. Y.	18	02
205	Emerald, Pa.	41	98
206	Woonsocket, R. I.	20	67
207	Jeanette, Pa.	52	46
208	Kingston, Pa.	49	18
209	Carteret, N. J.	98	50
210	Westchester, N. Y.	18	25
211	Stapleton, N. Y.	18	28
212	Cleveland, O.	—	—
213	Bayonne, N. J.	42	41
215	New York, N. Y.	22	36
216	Hazleton, Pa.	—	—
217	Rochester, N. Y.	29	30
218	Youngstown, O.	24	35
219	Bakerton, Pa.	66	00
220	Chicago, Ill.	30	72
221	Chicago, Ill.	39	64
222	Mahanoy City, Pa.	127	90
223	Port Bowkley, Pa.	62	40
224	Belle Valley, O.	28	34
225	Desloge, Mo.	57	37
226	Hammond, Ind.	15	00
227	Derry, Pa.	61	80
228	St. Clair, Pa.	24	00
229	Scranton, Pa.	108	86
231	Centralia, Pa.	7	36
233	New York, N. Y.	17	72
234	Elizabethport, N. J.	50	68
235	Rossford, O.	46	75
236	Ambridge, Pa.	3	77
237	Chester, Pa.	45	79
238	New Alexandria, Pa.	5	00
239	Philadelphia, Pa.	61	85
240	Phoenixville, Pa.	6	00
241	Newark, N. J.	15	22
242	Hawthorne, Ill.	21	13
243	West Pullman, Ill.	31	40
244	Bellefonte, Pa.	12	18
245	Trenton, N. J.	50	72
246	Crompton, R. I.	14	59
247	Wilmington, Del.	36	32
248	Coatesville, Pa.	41	29
249	Nanticoke, Pa.	39	47
250	Pittsburg, Pa.	115	32
251	Cleveland, O.	24	86
252	Northampton, Pa.	22	18
253	Lopez, Pa.	55	53
254	New Britain, Con.	26	97
255	West Newton, Pa.	25	77
256	Ronco, Pa.	19	77
257	Spring Valley, N. Y.	19	72
258	W. E. Pittsburgh, Pa.	28	51
259	Chicago, Ill.	35	63
260	Taylor, Pa.	49	43
261	Taylor, Pa.	38	00
262	Ansonia, Conn.	11	54
264	Juliet, Ill.	40	00
265	Taylor, Pa.	57	59
266	Glen Lyon, Pa.	34	36
267	Kingston, Pa.	27	36
268	Duquesne, Pa.	39	00
269	East Chicago, Ind.	29	00
271	Treskow, Pa.	34	59
272	Delano, Pa.	15	00
273	Hudson, N. Y.	21	00
274	Youngstown, O.	24	36
275	Perth Amboy, N. J.	59	80
276	Ambridge, Pa.	28	58
277	Hartford, Conn.	24	97
278	Wilkes Barre, Pa.	41	72
279	Glen Campbell, Pa.	25	00
280	Stockton, Pa.	29	10
281	Manchester, N. Y.	17	00
282	Syracuse, N. Y.	13	72
283	Auburn, N. Y.	21	84
284	Rome, N. Y.	18	20
285	Glassport, Pa.	9	00
286	Lorain, O.	16	90
287	Carnegie, Pa.	13	25
288	So. Betlehem, Pa.	23	20
290	Clarksburg, W. Va.	9	00
291	Brooklyn, N. Y.	14	13
292	Detroit, Mich.	29	25
293	Duquesne, Pa.	48	09
294	Madera, Pa.	36	26
296	New Kensington, Pa.	35	65
297	Dravosburg, Pa.	23	59
298	Holden, W. Va.	47	05
299	Kent, Pa.	24	85
300	Johnstown, Pa.	55	24
301	Chicago, Ill.	21	55
302	Fogelsville, Pa.	24	31
304	Hailwood, Pa.	32	30
305	Bruccton, Pa.	15	98
306	Cumbola, Pa.	16	04
307	Wilkes Barre, Pa.	25	69
308	East St. Louis, Ill.	32	15
309	Clayville, N. Y.	19	00
310	Hazleton, Pa.	37	50

Нумер чека 2083 розходового, звертаєсь назад до каси як невиплаченого - - - - 400 дол.

Прихід за міс. грудень є $14.341.09

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Самуїлї Шуркала, Rhone, Pa.	1.000.00
Захарі Кавчак, Johnstown, Pa.	423.00
Тимку Вітик, Bakerton, Pa.	437.00
Стефані Чаплїй, Chester, Pa.	340.00
Івані Ільчишин, Oil City, Pa.	204.00
Михайлї Сеник, Mahanoy Plane, Pa.	900.00
Юрію Титанич, Ginter, Pa.	1.000.00
Андрею Сметана, Olyphant, Pa.	660.00
Михайлї Качмар, Pittsburg, Pa.	550.00
Йосифі Павелчак, Pittsburg, Pa.	1.000.00
Івані Гарабин, Sykesville, Pa.	500.00
Якові Забєга, Carnegie, Pa.	500.00
Михайлї Машляр, Olyphant, Pa.	225.00
Михайлї Пустай, Trenton, N. J.	200.00
Грицю Копистянським, Olyphant, Pa.	1.000.00
Марті Цюра, New York, N. Y.	400.00

Запомога по бл. п.

Зузанні Данцьо, Pittsburg, Pa.	400.00
Зофії Онуляк, Hazleton, Pa.	400.00
Анні Швець, Johnstown, Pa.	400.00
Еві Давидяк, Lansford, Pa.	400.00
Теклї Майкович, McKeesport.	400.00

Запомога для:

Івана Бурштин, Yonkers, N. Y.	200.00
Андрея Леньо, Little Falls, N. Y.	200.00
Стефана Курочка, Trenton, N. J.	200.00
Йосифа Вагнер, Shamokin, Pa.	100.00
Ілії Червінського, Chicago, Ill.	100.00
Андрея Бірош, Beaverdale, Pa.	100.00
Максима Соха, Baltimore, Md.	100.00
Івана Чорний, Landsford, Pa.	50.00

Сирітська часть по:

Михайлї Подоляк, Allegheny, Pa.	450.00
Івані Хавик, Rhone, Pa.	825.49
Ксавері Маркович, Jersey City, N. J.	500.00
„Свобода" за руський календар на 1912 р.	2.265.39
„Свобода" за орган за грудень	1.388.80
Нагорода органїзаторів за місяць грудень	162.34
Платня гол. Уряду за грудень	270.00
Адміністрація Р. Н. Союза за грудень	92.87
Весь розхід за грудень 1911 р. виносить	$18.343.89

Зіставленє:

Прихід за грудень 1911 р. є	14.341.09
Готівка з кінцем падолиста остала	93.709.46
Весь прихід разом є	108.050.55
Розхід за місяць грудень 1911 р. є	18.343.89
Готівка з кінцем грудня 1911 р. остає	89.706.66

З того:

Фонд сирітський	46.425.68
„ резервовий	24.624.88
„ народний	4.364.16
„ бідних	6.733.86
„ еміграційний	2.013.70
„ розпорядимий	5.544.38
Разом	$89.706.66

Д. Капітула, г. предс.,
А. Шаршонь г. кас.,
С. Ядловський г. ф. секр.

ДО ВСЇХ ВП. СЕКРЕТАРІВ І ОРГАНЇЗАТОРІВ ВІДДЇЛІВ Р. Н. СОЮЗА.

Звертаємо отсим увагу пп. Секретарів, щоби не присилали декляраций без виповненя сьвідоцтва лікарського, яке находить ся на другій стороні декляраціі, позаяк такі не будуть приняті. Члени понад 43 літ, мають предложити метрику або який инший доказ свого віку.

Рівнож при виповнюваню декляраціі просимо на те уважати, щоби на декляраціі було подано, на яке посмертнє член хоче належати, перечеркненем слово ціле або половину посмертне (ого), кілько має він і його жена літ, імя жени або якого иншого члена родини, після того, кому член записав посмертне. Секретарі мають уважати, щоби член заявив, якої єсть віри. Не вистарчає сказати, що член єсть Русин або руської віри, бо таких маємо вже кілька.

Член, котрий не вміє писати, має зробити на декляраціі пером знак хреста, уміючий писати має підписати ся власноручно на обох сторонах декляраціі.

Місячні справоздання т. є. друки на жовтих картках, як також адреси нових членів просимо виповнювати і присилати враз з деклярациями і розметом.

Від Головного Уряду
Р. Народного Союза в Америці

СПРАВОЗДАНЄ КАСОВЕ „РУСЬК. МОЛОДЕЧОГО СОЮЗА"

за місяць грудень 1911 р.

Від.	місцевість	$	ц.
1	Shamokin, Pa.	14	25
2	Mt. Carmel, Pa.	1	00
3	Olyphant, Pa.	4	50
4	Jersey City, N. J.		95
5	Mt. Carmel, Pa.	3	25
7	McAdoo, Pa.	15	90
8	Elmira, N. Y.	3	25
9	St. Clair, Pa.	8	07
10	Ansonia, Conn.	7	50
11	Waterbury, Conn.		—
12	Yonkers, N. Y.	1	75
14	St. Louis, Mo.	5	50
16	Lansford, Pa.	1	90
18	Seymour, Conn.		95
20	Jessup, Pa.	9	75
21	Mayfield, Pa.		50
23	Homestead, Pa.	7	70
24	Shamokin, Pa.		48
25	Trauger, Pa.		75
26	Belle Vernon, Pa.	1	00
27	Glen Lyon, Pa.	15	45
28	Mahanoy Plane, Pa.	14	15
29	Rhone, Pa.	4	50
30	Breslau, Pa.	6	80
33	Northampton, Pa.	19	50
35	Whitney, Pa.		75
36	Scottdale, Pa.	5	00
37	Chisholm, Minn.	2	75
38	Auburn, N. Y.	3	25
39	Syracuse, N. Y.	4	15
40	Edwardsville, Pa.	5	65
42	Passaic, N. J.	7	00
43	Simpson, Pa.	4	00
45	Philadelphia, Pa.		75
46	Plymouth, Pa.	9	45
47	Ambridge, Pa.		50
48	McKeesport, Pa.	4	00
53	Pittsburg, Pa.	16	90
55	Carnegie, Pa.	8	25
58	Ramey, Pa.		75
59	Leisenring, Pa.	4	00
60	Baltimore, M. D.		90
61	Dunlo, Pa.	2	00
63	Ford City, Pa.	2	00
65	Elizabeth, N. J.	4	75
66	New York, N. Y.	1	00
67	Butler, Pa.		25
68	Ansonia, Conn.	1	13
70	Jersey City, N. J.	2	70
72	Alden Sta., Pa.	13	10
73	Providence, R. I.	1	25
78	Minersville, Pa.	2	75
81	Baltimore, Md.	1	80
82	New Alexandria, Pa.	5	25
83	Carnegie, Pa.		25
85	Hazleton, Pa.	5	75
87	Lancaster, N. Y.	2	65
90	Centralia, Pa.		50
91	McKees Rocks, Pa.		50
92	Taylor, Pa.	3	75
97	Marion Heights, Pa.		50
98	Shenandoah, Pa.	4	25
99	Wilkes Barre, Pa.	1	75
102	Cleveland, O.		75
104	Perth Amboy, N. J.	8	55
105	Nicetown, Pa.	1	25
106	Chicago, Ill.	1	50
107	Sayre, Pa.	2	48
108	New York, N. Y.	1	75
109	Ellsworth, Pa.	1	00
113	New Florence, Pa.	—	—
116	Chisholm, Minn.		25
117	New York, N. Y.		50
120	Spangler, Pa.	6	00
121	Trenton, N. J.	19	47
123	Scranton, Pa.	1	50
126	Beaverdale, Pa.	2	50
127	Buffalo, N. Y.		25
128	Lorain, O.	1	75
129	Sykesville, Pa.	4	75
130	Pittsburg, Pa.	1	25
132	McKeesport, Pa.	2	75
133	Newark, N. J.	1	75
135	Smoke Run, Pa.	1	50
136	Carnegie, Pa.	1	50
139	Oil City, Pa.	1	75
140	Youngstown, O.	1	00
142	Elizabeth, N. J.	3	75
147	Allentown, Pa.	5	25
148	California, Pa.	1	25
156	Sheffield, Pa.		25
157	Donora, Pa.	3	75
162	Scranton, Pa.	—	—
179	St. Louis, Mo.	1	00
182	Dixonville, Pa.	1	75
188	Ginter, Pa.	3	15
197	Swoyers, Pa.	12	00
198	Port Jervis, N. Y.	—	—
201	Whippany, N. J.		75
203	Brooklyn, N. Y.		50
207	Jeanette, Pa.	1	65
208	Kingston, Pa.	8	45
213	Bayonne, N. J.	4	28
217	Rochester, N. Y.		50
222	Mahanoy City, Pa.	6	00
223	Port Buckley, Pa.	—	—
225	Desloge, Mo.		25
227	Derry, Pa.		65
228	St. Clair, Pa.		96
229	Scranton, Pa.	5	50
240	Phoenixville, Pa.	1	50
244	Bellefonte, Pa.	2	00
245	Trenton, N. J.	2	85
246	Crompton, R. I.		25
247	Wilmington, Del.		50
249	Nanticoke, Pa.	1	65
255	West Newton, Pa.	3	25
257	Spring Valley, N. Y.	1	25
258	W. E. Pittsburg, Pa.		75
260	Taylor, Pa.		25
273	Hudson, N. Y.		50
276	Ambridge, Pa.	1	25
283	Auburn, N. Y.	1	70
285	Glassport, Pa.		25
286	Lorain, O.		25
291	Brooklyn, N. Y.		75
296	New Kensington, Pa.	3	00
298	Holden, W. Va.	1	50

Прихід за місяць грудень є $436.12

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Анні Тракало, Spangler, Pa.	80.00
Івані Вереховськім, Mahanoy Plane, Pa. - - - .	15.00
Марії Цубенко, Allentown, Pa.	18.00
Платня Урядників - -	15.00
Розхід за місяць грудень є -	128.00

Зіставленє:

Прихід за місяць грудень є	436.12
Готівка з кінц. падол. остала	14.051.07
Весь прихід разом є	14.487.19
Розхід за грудень 1911 р. є	128.00
Готівка з кінцем грудня 1911 р. остає - -	14.359.19

Дм. Капітула, г. предс.,
А. Шаршонь, г. кас.,
С. Ядловський, г. ф. секр.

Дня 21-го січня 1912 р.

:—::—: відбудуть ся :—::—:

заходом українського Товариства „Боян"

в Newark, N. J.

ВЕЧЕРНИЦІ

в память 100-літних роковин уродин Маркіяна Шашкевича

в гали під церквою сьв. Івана Хрестителя, на Court Str.

Початок о год. 7½ вечером.

Програма:

1. Вступне слово. — о. Понятишин.
2. „Козаченьку куди йдеш" — хор мішаний.
3. „Погоня" декл. — Ст. Дзюбатий.
4. „На що мені чорні брови" Лисенко — Сольо: п-на А. Базарніцька.
5. Часи в Галичині за Маркіяна — промова, п. А. Цурковський.
6. „Не згасайте ясні зорі". В. Матюк — хор мішаний.
7. „Бандурист" декл. — п-на А. Базарніцка.
8. „Вязанка" Кумановського — хор мішаний.
9. Відчит про Маркіяна Шашкевича — п. Т. Каськів.
10. „Ой не нам в кайданах ходити", Кишакевич — хор мішаний.
11. „Підлисє" (Марія Олійник) — „Рідна мова" (Василь Хома) — „Руська мати" (Анна Хома).
12. „Ще не вмерла Україна". — Закінченє.

Управитель хору п. Т. Каськів.

ВСТУП ВІД ОСОБИ 25 ЦНТ.

Комітет.

Дохід призначений на „Рідну Школу".

ПІТСБУРГ, ПА.

Сьвято Маркіяна Шашкевича

в память 100-літних роковин його уродин

відбуде ся

заходом русько-католицької парохії сьв. Івана Хрестителя на SOUTH SIDE

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-го СІЧНЯ 1912 Р.

О годині 7-ій вечером відправлять Впр. і Всесьвітлійший о. шамбелян, парох місцевий, заупокійну панахиду в сослуженю Впр. оо. сусідів.

О 8. годині вечером в гали парохіяльній 107 7th St. S. S. Pittsburg, Pa.

відбуде ся

КОНЦЕРТ

Програма:

1. Вступне слово — Впр. і Всесьв. о. шамбелян К. Курилло.
2. Мово рідна, декламація, З. Федорчак. — Мово рідна — жіночий хор.
3. Підлисє і Думка, декламація, А. Ваславська.
4. Цьвіта молишь і Там єсть в лісї зруб — хор мішаний.
5. Згадка, декламація, Н. Габор.
6. Тебєцт: Ангел ночи, відсьпівають М. Пастирчак, О. Ковальська і П. Михальська.
7. Над Бугом і Лиха доля, декламація, М. Пастирчак.
8. Дует: Зашвила в долині червона калина, Стисловський і п. М. Костишак.

Часть II.

1) Ой збирайтесь працювати, — хор мішаний і дует: З турецької неволі, п. М. Костишак.
2) Відчит про Маркіяна Шашкевича, Всеч. о. совітник Ващишин.
3) Не згасайте ясні зорі — хор мішаний.
4) Туга за родиною і Два віночки, віддеклямує п. Теодозія Костишак.
5) Зазвенїмо і Ой летіла горлиця — терцет, хор мішаний.
6) Сумрак вечірний — деклямація, М. Липак. — Цьвітка молить, деклямація, Т. Костишак — Бандурист, деклямація, Т. Михальська.
7) Вечерниці Нїщинського.
8) Там за тихим за Дунаєм, сольо п. М. Костишак і хор мішаний.
9) Закінченє.

Дірігент: А. Стисловський.

Вступ: $1.00, 50 і 35 центів, місця стоячі 25 цнт.

Дохід призначений на церков і на школу місцеву, яка зватиме ся „Школа ім. Маркіяна Шашкевича".

Українське Тов. „Поміч в Чужині",

від. 215 Р. Н. Союза, в Ню Йорку,

устроює

Масковий і цивільний Баль

в суботу, дня 3. лютого (фебруара) 1912

в Progress Assembly Hall

28—30 Ave A., (межи 2-гою а 3-ою улицею) в Ню Йорку, Н. Й.

Початок о год. 7. веч. Вступ 25 цт.

Товариство призначило дати 4 нагороди для тих, котрі будуть найлїпше і найкомічнїйше умасковані, то є: дві нагороди для дам а дві для мущин.

Запрашаємо також всї Нюйорські Братства і Товариства.

2-3-5

D 14

Головний Уряд „Р. Н. С." на роки 1910—1912:

Духовний управитель:
о. Мих. Балог, R. 9, Box 8. Butler, Pa.

Предсідатель:
Дмитро Капітула, McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:
Іван Мартон, Whiting, Ind.

Секретар рекордовий:
Теодозій Лабовський, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J.

Касієр:
Алексій Шаршонь, 524 Pine and Franklin St., Shamokin, Pa.

Контрольна Комісія:
о. В. Балог, Whiting, Ind.
Константин Поступак, McAdoo, Pa.
Теодозій Каськів, Newark, N. J.

Радні:
Іван Ґлова, Shamokin, Pa.
А. Стефанович, Ambridge, Pa.
Ф. Ялечко, Ramey, Pa.
С. Маркевич, New Alexandria, Pa.
В. Левчик, Elizabeth, N. J.
А. Добош, Lansford, Pa.

Орґанізатор:
Ілько Моранець, 1441 Emma Street, Chicago, Ill.

Головна Канцелярія „Р. Нар. Союза" находить ся під числом 83 Grand St., (у власнім домі) Jersey City, N. J.

ПОКВІТОВАНЯ З ВИПЛАЧЕНИХ ЗАПОМОГ З КАСИ Р. Н. СОЮЗА.

No. 2114. RECEIPT $450.00
for Four hundred fifty Dollars, received by Austro-Hungarian Imp. & Royal Consulate General as Orphants Fond of late Michael Podolak from The Little Russian National Union of America.
New York, N. Y., 1912
Alex. von Nuber,
(Печать) I. & R. Consul General.

Ч. 2078 КВІТ $825.00
на вісімсот двайцять пять долярів, котрі п. Магдалина Кушляк отримала як посмертну запомогу по мужу Онуфрею з Головної Каси Руського Народного Союза в Америці.
St. Louis, Mo., 1911.
Маґда Кушляк.
Сьвідки:
Петро Зарубинський.
Від місцевого Уряду Руського Народного Союза в Америці. Від. 179.
М. Петровський, предс.,
Д. Микетяк, секр.

Ч. 2115 КВІТ $137.59
на сто трийцять сім долярів і 59 цнт., котрі п. Марія Хавик зам. Голей отримала як сир. часть по батьку Івані Хавик з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Rhone, Pa., дня 30. грудня 1911.
Марія Хавик Голей.
Сьвідки:
Тимко Гудик,
Андрій Юрчак.
Від місцевого Уряду Руського Народного Союза в Америці. Від. 29.
Андрій Юрчак, предс.,
Григорій Озога, секр.

Ч. 2116 КВІТ $687.90
на шістсот вісімдесять сім долярів і 90 цнт., котрі п. Николай Ґалайда отримав як сир. часть по Івані Хавик з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Rhone, Pa., дня 30. грудня 1911.
Николай Ґалайда.
Сьвідки:
Тимко Гулик,
Андрей Юрчак.
Від місцевого Уряду Руського Народного Союза в Америці. Від. 29.
Андрей Юрчак, предс.
Гр. Озоба, секр.

Ч. 2124 КВІТ $400.00
на чотириста долярів, котрі Гнат Цюра отримав як надзвичайну запомогу по жені Марті з Головної Каси Руського Народного Союза в Америці.
Newark, N. J. 9. січня 1912.
Гнат Цюра.
Сьвідки:
Кароль Новак,
С. Ядловський.

Ч. 2125 КВІТ $400.00
на читириста долярів, котрі п. Семен Онуляк отримав як посмертну запомогу по жені Зофії з Головної Каси Руського Народного Союза в Америці.
Hazleton, Pa. 8. січня 1912.
Семен Онуляк.
Сьвідки:
Гр. Гараус,
Стафан Гнатюк.
Від місцевого Уряду Руського Народного Союза в Америці. Від. 85.
М. Мардиняк, предс.
О. Шараварко, секр.

Ч. 2136 КВІТ $500.00
на пятьсот долярів, котрі п. Бальбіна Маркович, зам. Гімонь отримала як сирітську часть по батьку Ксавері Маркович з Головної Каси Руського Народного Союза в Америці.
Jersey City, N. J., дня 5. січня 1912.
Бальбіна Маркович Гімонь.
Сьвідки:
Осип Стеткевич,
С. Ядловський.

Ч. 160 КВІТ $15.00
на пятьнайцять долярів, котрі п. Михайло Вереховський отримав яко посмертну запомогу по сині Івані з Головної Каси Руского Молодечого Союза в Америці.
Mahanoy Plane, Pa. 4. січня 1912.
Михайло Вереховський.
Сьвідки:
Іван Соленский
Андрей Клюка.
Від місцевого Уряду Руського Молодечого Союза в Америці. Від. 28.
Гавриїл Сопко, предс.
Іван Криба, секр.

Пошукуваня.

Де є Максим Кулик, походить з села Црегонина, має перебувати від довшого часу в Олифант, Па. Пошукує його сестра Харитина Кулик котра є тепер хора і просить о подане його близшої адреси. Charytyna Kulyk, c|o Mrs Pain, 19 High Street, Bloomfield, N. J.

Андрій Паньків пошукує Романа Бойка, котрий через чотири роки перебував в Ґермінах, Іл.; хто би про него що знав, прошу ласкаво повідомити на низше подану адресу: Andro Pankiw, 628 Green Str., Chicago, Ill.

КАЛЄНДАР.

СІЧЕНЬ.

н.ст.	Дні	Руські сьвята
18	Четвер	Навеч. Богояв.
19	Пятн.	Богоявл. Госп.
20	Субота	Собор Ів. Хр.
21	Неділя	По Б. Георгія
22	Понед.	Полієвкта
23	Вівтор.	Григорія Нис.
24	Середа	† Теодосія Прп.

НОВИНКИ.

¶ **На будову памятника Т. Шевченка** в Київі зібрано доси загалом около 150.000 рублів. При київській городській управі є 55.041 рублів.

¶ **Гуцульський театр** почав вже їздити по містах Галичини. Представленя відбули ся в Косові, Снятині і Коломиї. Театр дає представленя: Довбуш, Непросте і Гуцульський рік. Всі три написав д. Гнат Хоткевич. Він з'орґанізував і вивчив той театр.

¶ **Із статистики Галичини.** Небавом оголосить статистичне бюро при краєвім виділі в Галичині вислід останньої переписи населеня. Вислід сей для нас Русинів не дуже потішаючий, бодай таке виходить із статистичних дат, оголошених в польських часописях. І так визнавців греко-католицького обряду начислено при останнім списі 3.378.451 (в 1900 році було 3.108.972), римо-католицького обряду 3.736.537 (в 1900 році 3.347.312), православіє 2.816 (в 1900 році 2.233), протестантизму 37.292 (в 1900 році 45.383), мойсеєвого віроісповіданя 872.975 (в 1900 році 811.183).

Сі числа говорять на некорисť нашого обряду і народности, бо як виходить з порівнаня чисел, римо-католицизм (що в найбільшій части ідентичне з польською народностію) підскочив з 45.7 проц. на 46.52 проц., між тим, як процент ісповідників нашого обряду впав з 42.5 проц. на 42.08 проц.

¶ **Заповідь голодових розрухів.** Як звісно, з днем 1-го січня 1912 р. входить в Австрії в жите закон, який забороняє уживати білого фосфору в фабрикації сірників. Наслідком сего фабрики сірників, в яких уживано доси білого фосфору, мусять зовсім устати або примінити ся до нового закона. Властителї фабрик в Стрию, Сколім і Станиславові виповіли отже з днем 1. січня роботу всім своїм робітникам, проте політичні власти сих міст побоюють ся, що з сего може прийти між безробітними робітниками до голодових розрухів. Зі Сколього доносять, що кількасот робітників з фабрики сірників відбули оноді демонстраційний похід через місто до старостavailable, де депутація представила старості безвихідне положене робітників, занятих в фабриці сірників.

¶ **Напад чорносотенців на австрійський консулят в Київі.** Російські чорносотенні часописи від довшого часу закликують рос. правительство до війни з Австрією. Після думки чорносотенних письмаків повинна Росія забрати Галичину і увільнити 4 міліони ,,Росіян" з під австрійського ярма. Розуміє ся, що всі ті заклики писані в крайно ворожім тоні, не лишають ся без впливу на рос. правительство і на чорносотенних читачів. Правительство російське покищо насилає маси шпіонів в Галичину, а підюджена чорносотенна голота бере ся провокувати австрійську державу. Як доносять часописи, київські чорносотенці уладили минулого тижня напад на австрійський консулят. Будинок консуляту обкинули камінєм, здерли прапор і цїсарський орел. Відтак вдерли ся до середини будинку, понищили обстанову і покрали цїннїйші предмети м. и. два срібні сьвічники, срібний каламар і т. и. Поліції увесь час не було видко, прийшла вже по нападі і тоді приаретувала кількох хулїґанів. Як видно із сего факту, то по словах йдуть діла, вправді ще мало значні, але не меньше небезпечні, бо спричиняючи грізне напружене відносин поміж двома державами, готові довести до поважного заколоту, якого наслїдків годї передвидїти.

¶ **Голод в Росії.** Міліони людий гине з голоду в Росії. Недавно тому зібрано добровільних датків на голодуючих около 90 міліонів, але того все таки за мало. Урожаї в Росії були сего року дуже лихі.

¶ **Страшна секта.** Російська часопись ,,Бирж. Вѣдом." доносить про случайне відкрите властями в Саратові страшної секти душителів, котра має вже істнувати від 30 лїт. Секта має назву ,,подполники". Змістом її ,,науки" є пересьвідченє, що кождий, хто хоче ,,спасти душу", повинен жити не довше як 60 лїт. Хто отже дійшов до сего віку, мусить умерти і звичайно його дусять. Обряд задушеня відбуває ся в домі молитви при співі псальмів і відчитуваню старинних книг. Дусять жертву при помочи кількох подушок, якими закидують старця. На слїди сеї страшної секти напровадили поліцію слїдуючі обставини: Кілька місяців тому зник без слїду 60-лїтний Кабанкін, власник дому, по званю візник. Ріжні гутірки про його таємне зникненє дійшли рівночасно до поліції з поголоскою, що молодий Кабанкін є головою секти ,,подпольників". Одної ночи переведено в мешканю Кабанкіна ревізію, причім викрито тайні двері, замасковані ліжком, ведучі до пивниці, котра через цїлий лябірин коритарів лучила ся з підземним домом молитви. Найдено ту ряд образів і книг старославянських, а також Розпятіє Христа. Кабанкіна разом з жінкою арештовано, а в слїдстві признав ся молодий Кабанкін, що його отець є похоронений в стайні. Мощі старого віднайдено там, але в такім стані розкладу, що годї було сконстатувати причину смерти. Імовірно однак, що удусила його секта, бо досяг він віку 60 лїт.

¶ **Сьмілий напад на поїзд** виконали оноді якісь невислїджені опришки недалеко Скерневиць, в польськім королївстві. О год. 3·29 виїхав з Рогова поїзд в сторону Скерневиць. Коли поїзд найшов ся серед лїса, здержав його при помочи автоматичної гальми якийсь порядно одітий мужчина, що їхав в передїлї другої кляси, а відтак вискочив з воза. За ним вискочили також якісь подорожні в инших передїлів, та остеріґши подорожних, щоби невихиляли ся, почали стріляти з револьверів на страх. В тій хвилї надбігло ще кілька опришків з лїса і разом кинули ся до воза, котрим перевозить ся касові запаси до Варшави. Злочинцї пограбували майже всі каси, але на порученє свого ватажка, щоби не перетяжувати ся дрібною монетою, забирали лише банкноти і золоті монети. Злочинцї упорали ся протягом 10 мінут і пропали без слїду, забравши загалом около 20.000 рублів. По довшій хвилї, заки перестрашена зелїзнича служба прийшла до себе, від'їхав поїзд дальше. Коли поїзд приїхав до Скерневиць, заряджено сейчас за опришками погоню, в якій взяв участь сам ґубернатор Ярчевський, однак без успіху. Як видно з цїлого перебігу, сей напад був добре уплянований, а опришки були поділені на дві ґрупи: головна ґрупа їхала поїздом, яка відтак здержала його в умовленім місци, а друга ждала в поблизькім лїсі.

¶ **Невинно 45 років в тюрмі.** Страшний блуд поповнив італїйський суд перед 45 лїтами. Правду викрито аж тепер. Недалеко столицї Італії, коло Риму, 1866 року, найдено убиту молоду дївчину. Підозріне убійства впало на її молодого нареченого, що звав ся Джюсті. Йому виведено процес і мимо заяви, що він невинний, засуджено на досмертну вязницю. Аж сими днями дїйсний убійник признав ся перед смертію, що убив тоту дївчину. Він також любив ту дївчину, але вона його не хотїла. Тоді він із заздрости убив її. Невинного Джюсті випущено із вязниці.

¶ **Подорож наоколо сьвіта на одній нозї** розпочав римський горожанин Генрих Тоті. Відбувати її буде в сей спосіб, що буде їхати колесом, а обертати його лиш одною ногою з тої простої причини, що другої ноги не має, стративши її перед двома роками при операції. Тоті вже розпочав свою подорож і переїхав просторонь від Риму до Вентимеджлії, звідки поїде до Франції. Були вже всілякі подорожі навколо сьвіта. Їздили люди автомобілями, в бочках, ходили пішки, декотрі верталїсь з над границї, але подорож одного ногою, то справдї ориґінальна. Хто знає, чи за кілька днів не найдесь знов який варіят, який розпічне подорож навколо сьвіта... головою, або иншою частию тіла.

¶ **Хлїб з перед 1000 лїт.** Професор штокгольмського університету (в Швеції), др. Шнітґер, видобув при розглядинах в Ґетляндії в окрузї Люнба, хлїб, що походить з часів Вікінґів. Незвичайна викопалина буде передана хемічним дослїдам в фармацевтичнім інститутї в Штокгольмі. Стверджено, що хлїб був випечений з соснової кори і муки з гороху. Горох саджено в Швеції вже в IX віцї по Христї. В викопалинах з передісторичних часів вже кількакратно подибувано бохонцї хлїба; найдено їх в Египтї і в Швайцариї однак рідко в північних краях. В р. 1898 відкрив др. Шнітґер при відкопуваню старого замчища бохонець хлїба, випеченого із збіжа. Учені згідно стверджили, що походить він з IV в. по Христї.

¶ **Міські вибори у Віннїпеґу.** Минувшого місяця відбули ся вибори до ради міської в Віннїпеґу, в Канадї. Вони замітні для нас тим, що в столиці провінції Манїтоби у мійській радї засяде пораз перший Русин-Українець. Іменно у 5-ій варді вибрано альдерманом д. т. Стефаника 762 голосами; його противник, соціялїст Торнок одержав 432 голосів.

¶ **На що може придати ся декому діра в зубі?** Американець Г. А. Арчібальд, нововибраний радний міста Ню Рошел, розпочав свою каріру з особливим щастєм. Оноді пішов до місцевого ресторанту і ,,заордерував" собі порцію устриць. Забрав ся ласо до їди і нараз — хопив ся рукою за лице і заскомлїв з великого болю. Якась мара влїзла йому в діру від спорохнавілого зуба і спричинила скажений біль. Пан радний добув швидко з кишеньки патичок і почав нервово видовбувати ею ,,проклятý мару" з діравого зуба. Се йому удало ся і він з великим здивованем побачив, що в діру хорого зуба залїзла була велика перла. Побачив се стоячий біля Арчібальда кельнер. Він хотїв спрятати зі стола тарілї з устрицями, але проворний Арчібальд до сього не допустив і почав зараз езамінувати прочі устриці. Знайшов ще три перли величини горохового зерна. Пішов зі своїм скарбом до недалекого ювілера, а сей оцацував сї перли по 100 дол. від штуки. — Ну, чи трафить ся кому таке диво бідному ,,христіянинови"?...

Відозва.

В сїм році минає, як відомо, сто лїт від часу, як прийшов на сьвіт Маркіян Шашкевич. Він положив великі заслуги для нашого народа, бо він перший навчив Русинів не встидати ся свого рідного слова, бо він перший показав дорогу, якою нам треба йти, щоби здобути собі повагу між иншими народами в сьвітї.

Наш бідний край обходить торжественно сю столїтню річницю народин Маркіяна. Всюда по містах, місточках і селах устроюють вечерки і вечерниці в його честь; в Підлисю, його родиннім селї, поставили йому величавий памятник в формі хреста, у Львові відбули ся громадні походи на його могилу; тут і там основують ся інституції його імени, збирають ся складки на народні цїли і т. д. і т. д. Інтелїґент стає побіч селянина і робітника, молодїж побіч старих і з всїх грудей добуває ся один гимн похвальний в честь першого пробудителя галицької землї.

І нам, Русинам, яких доля кинула за море, не випадає остатись по заду в сьвяткованю сего ювилею. І ми також мусимо почувати ся до обовязку віддати достойну і гідну честь Маркіянови, і тим способом показати нашим братям в старім краю, що ми так само, хоч на чужій землї, умїємо шанувати память наших великих заслужених людей.

Тим то ми, підписані комітетові, сьміємо звернути ся до всїх Русинів в Америцї от сими словами: Дорогі Родимцї! Хотяй ми розкинені по широкій і довгій Америцї, то мусить нас тепер оживити одна думка, одна цїль, а се віддане почести першому каменяреви нашої вітчини. На всїх наших плейзах мусять в тім або з початком слїдуючого року бути устроєні концерти, вечерниці або який инший обхід в честь Шашкевича. Ми мусимо звеличити його імя, аби старий чи молодий як і дитина-школяр знали, хто був Шашкевич, що зробив і чим він є великий і заслужений для нас.

Но тоє возвеличенє Маркіяна не може обмежити ся лише на слова; ми мусимо се віддане чести показати також і дїлом. Ми знаємо, що в старім краю силують ся діти на рідну школу, ми знаємо, що всї Русини добровільно оподатковують себе і тягнуть ся з послїдного на народні цїли, хоч кождий з нас знає, як тяжко в краю о гріш. Богу дякувати, нам тут в Америцї лекше о хлїб і о цент і длятого, чи можемо ми обоятним оком дивити на се, як наші братя кладуть на народнїм жертвеннику свої лепти для народного добра, а ми з своєї сторони малиб бути рівнодушними і нїчого не лати?

Нї, і ще раз нї! Ми мусимо помочи нашому краєви і показати, що й нам добро рідної школи лежить на серци. Длятого ми просимо, щоби при всяких Маркіянових обходах збирали ся добровільні складки, щоби по церквах наше Вс. Духовеньство відправляло парастаси по Маркіянї і заряджувало заразом збиранє жертв, щоби взагалї не проминула ані одна нагода, при якій не зібралоб ся дещо на повисшу цїль. Всї ті жертви утворять один фонд під назвою ,,Ювилейний фонд ім. Маркіяна Шашкевича" і він пійде на шкільні цїли в старім краю.

Ми певні, що наша американська Русь не повстидає ся. На бік всякі незгоди і сварнї! Нехай всїх нас Русинів в Америцї зваже під теперішну пору одна ідея: **,,Сьвято Маркіяна!"**

Всякі жертви на Ювилейний фонд імени Маркіяна Шашкевича просить ся посилати на адресу касієра, S. Jadlowsky, Box 76, Jersey City, N. J.

D 15 За Комітет:

о. Йос. Чаплинський, предс.,
167 Hall Ave., Perth Amboy, N. J.

Ів. Мартон, заст. предс.,
Whiting, Ind.

Сем. Ядловський, кас.,
Box 76, Jersey City, N. J.

Вол. Каськів, секр.
10 Chmelnycky St., Ansonia, Conn.

Грицько Коваленко.

ЗРАДА.

Драматичний епізод у трьох актах із початку XVIII віку.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Ященко Іван, сотник немолодий, дуже повний.
Марія, його жінка, літ 25.
Палажка, служниця Марії, вдова.
Колодій Петро, значний козак.
Демко, його джура.
Козак дуже старий.
Значні і прості козаки, селяни, Москалі.

Діеть ся в сотенному місті, в полку Переяславському, в домі сотниковому, 1708—1709 р.

(Дальше).

VIII.

Колодій і Марія.

Колодій: Як ся має пані? Забула давнє... Немирів... І все, ще було?

Марія: Забула... Я повинна забути...

Колодій: Добре... І пані щаслива? Я тільки хочу знати, чи пані щаслива?

Марія: (помовчавши). Я сама собі пані в своюму щастю... (Зважують ся). І ніхто чужий не може до його торкати ся.

Колодій: Маріє! Та невже я зовсім чужий?... Як усі, як иньші?... Я лиха не вчинив тобі, Маріє... Гадав, ти зрадієш, мене побачивши...

Марія: Чи я зраділа, чи ні... не питай про се... І не такий тепера час, щоб можна радіти...

Колодій: Час, то правда, тяжкий... Але із його виплине, дай Боже, новий ясний день на Україні.

Марія: Дай Боже. Я все молити-мусь, аби той день настав. Молити мусь, поки він настане, або... поки загину.

Колодій: От козачка, душа щира! Хоч я тобі чужий... Ну, нехай я чужий... А ти моли ся і за мене, і за всіх братів моїх, за нашу справу...

Марія: Молити-мусь.

IX.

Сотник Ященко іде убраний.

Ященко: Ось я й зібрав ся. Проведу гостий та разом нагляну, як там хлопці гречку возять. Се ось цидула до пана Марковича. (До Марії:) Почастуй нас на дорогу.

Колодій: (з чаркою). Дай же Боже стрінути ся в одному таборі, не ворогами. В одному, нашому таборі, щоб не було зрадників.

Ященко і Марія: Дай Боже.

Колодій: Я мабуть загину в сій війні, чує моя душа, що загину. Та се дарма. Що мені, одинокому бурлаці? Немає кому за мною плакати... А ви живіть щасливі, здорові, діждіть кращих днів, і згадуйте иноді бурлаку Петра... Прощай, брате! (Цілує ся з Ященком). Аби стрінути ся в одному таборі! (Цілує руку Марії і відходить із Ященком).

Марія: (сама, дивить ся в вікно ломить руки). Пожаль ся, Боже! Поможи мені, бо я не здолаю... Прощай... Прощай...

(Заслона.)

АКТ ДРУГИЙ.

Діеть ся в тім самім покою, в домі сотниковому, літом 1709 р. у вечері.

I.

Марія та Палажка гаптують шати до сьв. образу, сьпівають:

Пречиста Діво, Найсьвятіща Мати!
На своїх слугів бідних зглянь ся.
Ти Сина рідного за нас дала на страту
То й нині грішних нас не відцурай ся.

Пречиста Діво, скорбних душ утіхо!
До ніг Твоїх, о Непорочна Мати,
Ми припадаємо і молим тихо:
Дай нам спокійного життя зазнати.

Пречиста Діво, тяжко в сьвіті стало.
Панує лихо скрізь і люті страсти.
І вірних душ Твоїх зісталось мало.
Покрий і заступи нас од напасти.

Марія: Дошиємо сї шати до образу сьвятої Діви тай наймемо молебень, щоб покрила усіх, що терплять і мучать ся під сей час війна.

Палажка: А що, не було більше вістий од нашого пана? Коли-б дав Бог усе добре.

Марія: Давно вже не було вістий. Після Великодня був тілько один лист. Тоді пан поїхав зі своїм полком до Голтви, потім до Санжарів. Десь там видно буде велика баталія з Шведом; туди, до Ворскли стягають сили.

Палажка: Вже більше пів року, як наші в поході. За ввесь час наші тільки на Великдень і одвідали домівку. А як вони кохають вас, паніматко: дарунків скілько привезли.

Марія: А з осени довго не хотів виступати в похід. Усе ждав, поки виясниться ся.

Палажка; Де вже вияснить ся; такі хмари насунули, що не дай Боже. Може се перед кінцем сьвіта. Скілько то сел і городів попалено, поруйновано, скілько людий помордовано. Сказано, два царі і два гетьмани за нашу землю між собою бють ся. То де вже вияснить ся. І того бій ся, і того бій ся. Одного послухай, — другий завтра прийде, голову зітне.

Марія: Ще в нас тут, близько Переяслава, не така хвища. А що далі дієть ся, не доведи Мати Божа. Устав брат на брата, син на батька; один город проти другого. Ото-ж і наш пан бояв ся виступати в похід; не хотіло ся йому ні себе, ні своїх сотнян занапастити. І вже тоді пішов, як Батурин зруйновано і всіх людий там, з жінками, з дітьми на смерть замордувано.

Палажка: Тай ще хто знає, що буде. Я чула (тихо) один старець мовив: до Шведа та до Мазепи йде, мовить, велика потуга. То що тоді з нашим паном буде?

Марія: Буває й так. Отже старшина ґенеральна та полкова пішла трохи не вся за Мазепою. Вірили старому гетьманови, що він своїм розумом виведе їх на рівний шлях. І ось його прокляли, і козацтво здебільшого не пішло за ним, тільки Січовики...

Палажка: Січовики, та ще й козацтва не мало... І той що до нас приїздив, Петро Колодій, із своїм джурою, теж мабуть пішли до Мазепи.

Марія: Певно.

Палажка: Хто знає, чи й живий він доси.

Марія: Не згадуй про його. Я тебе просила, ніколи не згадуй за Петра Колодія.

Палажка: Не буду, паніматко, не буду. Ох, лишенько, що й буде. Один законник із манастиря, такий старий уже чернець мовляв мойому братови, а той мені хвалив ся: що хоч Мазепу по церквах і проклинають... з наказу царського... нехай собі, мовить, проклинають, а Господь Бог у праведному суді свойому... Хтось іде? Подивимо ся. (Побігла в сіни і веде бабу).

II.

Баба не дуже стара, убога.

Баба: (кланяєть ся). Добривечір, паніматко.

Палажка: Се тітка Мокрина прийшли по сіль.

Баба: Вибачайте, паніматочко, що турбую вас. Не рада-б турбувати. Та коли-ж нужда наша... Прийшла просити, чи не дали-б мені в позичку соли. Може якось розгоримо та віддамо або одробимо.

Марія: Соли? Можна буде. Палажко, даси їм соли.

Баба: Спасибі, паніматко; тілько ваша милость нас і зарятовуєте. Як пішли мої сини, — у мене, паніматочко, два сини, Іван і Василь, і обидва на війні, — то як пішли вони, я зістала ся з дівчатками, як горох при дорозі. Їхали Москалі, забрали корову; тоді набігли козаки, забрали вівці й кабанчика. Ще й соли було в торбинці мірочки з півтори, і ту забрали. Я вже й плакала, тай нема чого робити. Згадала, паніматко, що днесь і мої сини, Іван і Василь, на війні, то може й вони отам усяку нужду терплять. А може їх і на сьвіті немає. (Плаче).

Марія: А в якому-ж полку і де саме сини?

Баба: Іван десь був при гетьману, в охотному війську, а Василь пішов таки з нашою сотнею.

Марія: При якому гетьману?

Баба (плачучи): При Мазепі, паніматочко, при старому, горенько моє... Своєю охотою пішов, я вам, паніматочко, як рідній признаю ся. Ще тоді пішов, як не проклинали, як Швед за Десною був...

Марія: То виходить, що брат на брата воює. Один при Мазепі, другий при новому гетьману.

Баба: Так, так, моя матінко, брат на брата воює. Чи не я їх обох родила, чи не однаково їх любила, чи не рідні вони між собою, чи одступив ся од нас Господь Бог, що ми його прогнівили?... (Усі мовчать понуро). Може почуєте вісточку, то перекажіть мені, паніматочко.

Марія: Добре, перекажу Палажкою. Дай-же соли, Палажко.

Палажка: Там може рукавець є, або що, куди соли насипати. (Баба дає рукавець, Палажка пішла).

Марія: Треба молити ся, щоб Господь Бог поміг...

Баба: Молимо ся, паніматочко... А за кого молити ся? За кого молити ся, не знаємо. Чи за тих, що з ними Іван, щоб подужали, побідили? То вже-ж тоді Василеви лихо не минеть ся. Чи за тих, що з ними Василь?... За кого молити ся, паніматко, не знаємо...

Марія: Моліте ся за обох, Івана і Василя. Господь Бог праведний і милостивий, зважить, що як один, так другий однаково мусїли іти тими стежками, що привели їх до ворожих таборів. (Палажка принесла сіль і оддала бабі).

Баба (кланяєть ся): Спасибі, паніматочко. Дасть Бог, одробимо. (Пішла).

Марія: Бідні, нещасні люди. Двох синів мала, і може обидва загинуть. І таких тепер богато. Ступи в один бік — зрадником станеш супроти свого краю; ступи у другий — знов будеш зрадником супроти присяги, і проклене тебе, і замордують... Ох, тяжко... Дошиємо сї шати до образу Сьвятої Діви, однесемо до церкви тай одправимо акафист Сьвятій Покровниці, нехай вона покриє од напасти сей нещасний край.

III.

Парубок увійшов до хати.

Парубок: (кланяєть ся). Паніматці низький уклін і привіт.

Марія: Грицю! Де се ти взяв ся?

Палажка: О, Грицько!

Парубок: Од пана з полку.

Палажка: Чи пан має ся у доброму здоровю?

Марія: Може й листа привіз?

Парубок: Ось і лист. (Подає листа, вийнявши з ладунка).

(Гриць і Палажка, поки пані читає листа, тихо розмовляють)

Марія: (читає, зразу зовсім тихо тоді в голос). Зажурив ся я, що так довгий час не видів тебе, моє серденько. Щасливші мої листи, що в твоїх руках бувають, аніж мої очи, що свого дому милого і тебе не видають. Хотів я вернути до дому з під Полтави де Царське Величество у день сьв. Самсона побив Шведську силу і мене недостойного зволив наділити новими гонорами і маєтностями. Та здаєть ся, треба буде іти з полком до Дніпра, бо туди побіг Швед із Мазепою, на Переволочну. Молись Богу, моє серденько, а я маю надію, що полковницький пернач у моїх руках буде. Нехай Данило добре доглядає за хлопством, щоби траву і збіжя пильнували, заки я поверну і радий буду з тобою обачити ся для устної розмови... (Схилясть ся, сумна).

Парубок: Наш пан у великій чести і повазі. Після Полтавської баталії його запрошено, у купі з иньшими старшинами, на бенкет до Царя. Поміж козацтвом чутка йде, що нашого пана настановлять полковником.

Марія: То Швед побитий і втік за Дніпро?

Парубок: Там така колотнеча счинила ся під Полтавою, що не доведи Мати Божа. Я в обозі був, тай то жах такий напав на нас, що попадали лицем до землі, тай лежали не знати скілько. А Швед загинув: за один ранок пропала ціла його справа. Недобитки втікли до Дніпра із своїм королем і Мазепою. Тай король поранений, йому ногу прострілено. Тепер при Мазепі зовсім мало наших козаків і панів: після Полтавської колотнечі які перебігли до нас, а яких впіймали і скарали.

Марія: Якже наші сотняни, чи живі, чи багато їх побито?

Парубок: Із наших сотнян побито зовсім мало: Демид Лазука, Іван Останець, Чалієнко, Кисляківський, тай ще де-хто.

Марія: А не чув ти, коли наш пан верне ть ся до дому?

Парубок: Казали, підуть до Дніпра на Переволочку, бо туди Швед побіг. Як би не се, то вони-б хоч і зараз вернули ся. Так усї за домівками скучили, що біда. Їхавши тілько й чув, що Мазепинців усюди ловлять і карають. У Лубенщині впіймали того молодого козака, що той рік у нас із Петром Колодієм був. Його посадили на палю.

Палажка: А де-ж Петро Колодій, його не впіймали?

Парубок: Не впіймали, бо вже його немає на сьвіті. Сей молодик Демко, що був при йому джурою, признав ся у катівських руках, що Колодій убитий під Голтвою. Демка питали: признай ся, де Петро Колодій; за те даруємо тобі житє, а він усе в одно: убитий Колодій.

Палажка: Помяни, Господи його душу.

Марія: (тяжко засмучена). Жаль ся, Боже...

Палажка: А не чув ти, що стало ся з синами удови Мокрини, що їх два було, Іван і Василь?

Парубок: Василя, що був у нашій сотні, убито; а другого, що був при Мазепі, впіймали і посадили на палю.

Палажка: Знайшли обидва однакоий кінець, а йшли ріжними шляхами. Упокій, Господи, їх душі.

Парубок: Ба не однаковий кінець. Бо одного, зрадника, що був при Мазепі, на палю посаджено, а другий поліг у бою, як належить ся козакови.

Палажка: (гірко всьміхнувшись). Смерть їх помирила, хлопче.

Марія: (тяжко засмучена). То се ти певно знаєш, що Колодій убитий?

Парубок: А то-б я мав брехати! Його джура у катівських руках признав ся. А Колодій був, хоч і Мазепинець, ватажний чоловік і його скрізь бояли ся. Скілько він одбив обозів у царського війська, скілько шкоди нaробив, то й не злічити. Його там у Полтавському полку ї в Полї, й за Дніпром добре знали. Він являв ся несподівано, як вихор налїтав, а там чутно — він уже десь у иньшому краю опинив ся. Та й його не минуло. Мабуть замовленою кулею його встрілено, бо проста його не брала. Дозвольте мені вже йти на спочинок, бо я натомив ся.

Марія: Іди вже, спасибі. Нехай там тебе нагодують тай спочивай.

(Парубок уклонив ся і пішов).

(Дальше буде).

„КАСОВИЙ ЗВІТ УПРАВИ ФОНДУ ІМ. БЛ. П. О. Н. СТЕФАНОВИЧА НА „РІДНУ ШКОЛУ".

(Конець)

Спростованє: В отсім звіті, оголошенім в попереднім числі зараз з самого початку зайшла помилка спричинена опущенєм цілого рядка друку. Поправно згаданий уступ має звучати:

Чистий дохід, оголошений в „Свободі" (диви ч. 48 і 49 м. р.) $846.28.

Від дня 4. падолиста м. р. по день 31. грудня м. р. зложили слідуючі добр. — і т. д.

Дохід:

На балю укр. Тов. „Січ" і читальні „Просьвіта" в Сиракюз, Н. Й., дня 18. падолиста 1911 р. на руки Н. Крука і Ів. Шеремети жертвували слідуючі: по 1 дол.: М. Р. Куріца, Н. Крук і Д. Митар; по 50 цнт.: П. Парибус, Г. Бедзіш, В. Гарматюк, Т. Петруняк, Т. Ячник, С. Кашубин, С. Вульчин; по 25 цнт.: Д. Пастух, С. Трач, І. Кароль І., П. Голик, Н. Олійник, І. Клим, М. Ліщинський, О. Денега, Г. Смоляк, К. Бандас, П. Чолків, Ю. Дмитрук, Пар. Дмитрук, П. Яцура, Л. Кіт, С. Чорний, Ф. Ворожок, М. Курочка, М. Бордута, П. Ткачик, І. Шеремета, Т. Новинчук, В. Паньків, Кат. Шеремета, В. Кучерявий, Г. Трач; Т. Фіней 20 цнт.; по 15 цнт.: Смоляк, Зоф. Гуменюк, Г. Шміґель; по 10 цнт.: М. Попик, О. Полоз, Т. Андрусишин, М. Фалько, А. Яновська, В. Фіней, С. Козуб, П. Зобко, М. Малисин, Г. Денеґа, Г. Войтович, Л. Реґа, І. Саврак, В. Бело, М. Намісник, А. Шеремета; по 5 цнт.: С. Маленький, Курочик, Боюк; Н. Н. 15. Всіх грошей зібрано $15.70.

Отсих 15.70 є вже раз поданих в попереднім числі, однак без імен жертводавців. Природно, що в загальній сумі треба їх рахувати лиш раз. — Пр. Ред.).

На зборах тов. ім. М. Січинського в Дітройт, Міч. зложили: Стефан Мальчик 1.00, Іл. Тригук 1.00, Ст. Тригук 1.00, Мих. Тричук 1.00, Вас. Ничай 1.00, Ілько Бойко 0.50, Ів. Рунька 0.50, Он. Нога 0.50, Мих. Бойко ст. 0.50, М. Ковбель 0.50, Роман Карпович 0.50, Фил. Бурий 0.50, Гр. Карпович 0.25, Ст. Янчук 0.25.

На хрестинах у п. Ф. К. Волчка в Пітсбурґу, Па. зложили: Т. К. Ґут 1.00, Т. Сернюк 2.00, Іл. Шелестович 0.50, Йос. Сернюк 0.50, Семен Волчко 0.50, Юр. К. Васькович 1.00, Гр. К. Штокайло 0.50, П. К. Дашинич 0.50, Лєон Сьвійонкевич 1.00, Ст. Блохівський 0.50, Юлія К. Ґут 1.00, Н. К. Васькович 1.00, М. Попіль 0.50, Т. К. Дашинич 1.00, Ів. Милий 0.50, Гр. Демида 0.50, Т. Ятчишин 0.50, Н. Урбан 0.50, Ів. Бандрівський 0.50, Марія Сьвійонкевич 0.50, Дем. Волчко 0.25, М. К. Ґут 0.20, К. К. Дашинич 0.30, Т. Бучак 0.25, М. Попіль 0.25, М. Васькович 0.25, М. Німець 1.00, П. Ґрошко 0.50, Ол. Бучак 1.00.

Іван Сурилко 1.00, Яків Біда 1.00.

Сл. Українці з Хмільна пов. Броди мешаючі в Шікаґо, Ілл. зложили: Яцко Солош 0.25, Кривовязний 0.25, К. Сірецький 0.25, В. Карпів 0.25, Я. Казанівський 0.25, М. Зінчук 0.25, Я. Курівський 0.25, Я. Смаль 0.20, П. Кушинський 0.25, Я. Сцімборський 0.10, А. Ковалишин 0.25, П. Смаль 0.05, Т. Смаль 0.10.

На хрестинах у п. С. Пелеха в Карнеґі, Па зложили: С. Пелех 1.00, С. Михайлюк 1.00, Гн. Гурко 0.25, Тимко Щербатий 0.25, Ів. Копчак 0.25, Ник. Мінько 0.25, Ів. Страхоцький 0.25, Ів. Тюкоди 0.25, Вас. Хома 0.50.

На вічу в Клівленд, О. зложили: Ол. Бучак 2.00, Мих. Лазука 1.00, Ат. Смик 0.50, Арнольд Сполета 0.50, п. Кобиляк 0.50, Т. Почабський 1.00, Іван Сенчина 0.50, Марія Вольшаніцка 0.50, Зофія Лазука 0.50, Настя Волянська 1.00, Ів. Клим 0.50, Теодор Кобиляк 1.00, Ол. Олянєвич 0.50, Н. Н. 1.00, дрібні датки 5.80.

На хрестинах у п. Ів. Канюки в Монессен, Па. зложили: Мих. Стислий 0.50, М. Пелех 0.50, Ст. Островський 0.10, Ів. Саґан 0.25, Ів. Ракочий 0.50, Петро Канюка 0.50, Анд. Куріца 0.25.

Тов. „Любов" в Філядельфії, Па. 3.00 і слідуючі члени тогож тов.: Ник. Филипчук 1.25, Ник. Бурий 1.00, Ст. Демків 1.00, Гавр. Слободзян 1.00, Ол. Мучан 0.50, Мих. Вишиванюк 0.50, Мих. Сампара 0.50, Ст. Штогрин 0.50, Дм. Сцібала 0.50, Мих. Тіцкий 0.25, Гр. Штогрин 0.25, Роман Караїн 0.25, Теод. Черевчів 0.25, П. Гайовський 0.25, Мих. Гельнер 0.25, Теодор Городецький 0.25, Теод. Козачишин 0.25, П. Закутинський 0.25, Гр. Мацьків 0.25, Дм. Зубко 0.25, Мих. Бакай 0.25.

Збірка о. Даниловича в церкві в Лейтроб. Па. 1.20.

Вас. Тодоров 0.25.

Тов. Запорожська Січ в Мікіспорт, Па. 10.00.

Бр. сьв. Николая, від. ч. 222 Р. Н. С. в Маганой Сіти, Па. 5.00. Разом $1138.25.

Розхід:

Самохід на віче до Ню Александрія, Па.	$9.00
Винайм кімнати на засіданє членів Комітету	3.00
Винайм галі на віче в Пітсбурґу, Па. (Алеґени)	4.00
Галя і оголошення віча в Клівленд, О.	4.00
Дрібні видатки	0.20
Разом	$20.70
Дохід	$1138.25
Розхід	20.70
Стан шкільн. фонду	$1117.55

НА ПАМЯТНИК НАГРОБНИЙ БЛ. П. о. Н. СТЕФАНОВИЧЕВИ ЗЛОЖИЛИ:

Оголошений дохід (диви Свобода ч. 49 м. р.) 98.35.

о. Петро Лучечко 10.00.

Й. Ялечко 1.00.

На іменинах у п. Поради в Мікіс Ракс, Па. зібрано 13.00.

Василь Оборишко 1.00.

Вс. о. К. 2.00.

Вс. о. М. 4.00.

о. Г. Мартяк 2.00.

о. Туткович 2.00.

На руки п. Гн. Темнюка з Сайксвіл, Па. зложили:

Гн. Темнюк 1.00, Йос. Бойчук 0.25, Ів. Кантор 0.50, Й. Кренціґлова 0.50, Ів. Ґула 0.25, Ст. Ватага 1.00, Марія Марас 0.50, Мих. Спітак 0.50, Вас. Чміль 0.30, Л. Полянський 0.50, Ів. Драпка 0.25, Ів. Павлик 0.25, Павло Якубчо 0.25, Марія Стефаник 0.25 Ст. Ґук 0.25, Іван Оленік 1.00, Іван Лосс 0.50, Ник. Добровський 0.50, Анд. Поливка 0.25, Іван Мглей 0.50, Петро Троян 0.25, Александер Яремський 0.25, Ів. Шпак 0.25, Йос. Коцьо 0.25.

Збірка в церкві в Сайксвіл, Па. 5.65.

Збірка в Скатдейл, Па. 2.00.

Братя бр. сьв. Димитрія в Шікаґо, Ілл. 5.40.

Збірка в церкві в Мікіс Ракс, Па. 12.30.

о. Гр. Цмайло Кульч. 10.00.

Андрій Гальчак 5.00.

Бр. сьв. Петра і Павла, від. ч. 55 Р. Н. С. в Карнеґі, Па. 10.00.

М. Порада 2.00.

Тов Любов в Філядельфії, Па. 2.00.

Бр. сьв. Івана Хрестителя в Вотербури, Конн. 5.00.

Бр. сьв. Івана Хрестителя в Пітсбурґ, Па. 25.00. Разом $228.00.

На фонд шкільний вплинуло	$1117.55
На памятник нагр. вплинуло	228.00
Стан обох фондів	$1345.55

Гроші находять ся на книжочці під назвою: Rev. Stefanowicz Ruthenian School Fund, в German Savings & Deposit Bank, S. S. Pittsburg, Pa.

В тім справозданю зайшла помилка бо $4.20 з церкви в Лейтроб є призначені не на рідні школи але на памятник. Проте стан фонду шкільного є $1113.45, а на памятник вплинуло $232.20.

Во виду сего, що підписаний Комітет рад як наскорше покінчити справу фонду на Рідні Школи, просить о дальші ласкаві жертви.

Гроші належить засилати на адресу: A. Buczak, 1401 Carson Str., S. S. Pittsburg, Pa., виписавши чек: M. Porada.

о. М. Данилович, предс.,
М. Порада, кас.,
А. Бучак, секр.

ЖЕРТВИ НА ЧИТАЛЬНЯНИЙ ДІМ В СЕЛІ ПЕНЯКИ, В ГАЛИЧИНІ.

Зібрав Іван Бунґа (мол.) і Василь Зазворський в Ґінтер, Па.; жертвували слідуючі добродії: по 2.00 дол.: О. П. Лучечко, Іван Бунґа (мол.), Петро Мінька; по 1.50 дол.: Стефан Бунґа; по 1.00 дол.: Василь Зазворський, Василь Зазвірський, Мих. Олексишак; Василь Копильчак 75 цнт.; Гриць Шунц 65 цнт.; по 50 цнт.: Василь Колесар, Іван Вовк, Василь Гарбінский, Іван Качур, Василь Седоряк, Василь Беца, Юрко Беца, Федор Бунґа, Іван Коліньчак, Станко Марич, Гриць Чванців, Гриць Коцур, Іван Васильків (ст.) Мих. Лумяник, Мих. Васильків, Василь Король, Андрій Михалка, Гриць Вархоляк, Луцьо Візняк, Федор Мінька, Гриць Васильків, Дмитро Бляха, Людвик Новаковський, Гриць Зазвірський Іван Бунґа (стар.), Петро Гарбінський; по 40 цнт.: Николай Німчишин і Станко Беца; по 35 цнт.: Мих. Колесар, Мих. Лазоришин, Мих. Шунц, Василь Кімак; по 25 цнт.: Федор Титанич, Дмитро Прусяк, Андрій Поглід, Федор Бережанський, Василь Васильків, Ів. Русин, В. Леґдан, Ів. Стронґовський, Ник. Копилець, Вас. Копилець (стар.), Дмитро Стахурський, Іван Копильчак, Андрій Колесар, Іван Дзюнич, Ілько Стахурський, Іван Титанич, Мих. Стронґовський, Гриць Дяк, Гриць Барна, Іван Леґдан, Никола Білас, Іван Кулибанич, Мих. Титанич, Дмитро Москаль, Станко Коваль, Гриць Русин, Мих. Михалка, Лисьо Качур, Юрко Дзюнич, Митро Семків, Мих. Фенчишин, Дмитро Бунґа, Семко Кость, Анна Бунґа (донь. Ф.), Юрко Копильчак, Іван Вархоляк, Кароль Хабасєвіч, Федор Лумяник, Юрко Вархоляк, Федор Циктич, Гриць Роман, Василь Бісіґан, Іван Поглід, Іван Ляшінський, Василь Ляшінський, Петро Тима, Федор Савка, Гриць Сорока, Гриць Ґондур, Юрко Ґондур, Іван Бляха, Василь Копилець (молодший), Андрій Марущак, Василь Тома, Дмитро Кулинич, Федор Гнита, Николай Копилець, Николай Сорока, Юрко Токарчик, Іван Коцур, Семко Коцур, Луцьо Гук, Іван Николишак, Іван Седоряк, Стефан Кулибанич, Юрко Зазворський, Федор Беца, Олекса Століца, Іван Беца, Василь Лавер, Василь Стахурський, Василь Циктич, Гриць Лумяник; по 20 цнт.: Дмитро Бережанський і Мих. Циктич; по 15 цнт.: Дмитро Шпінка; по 10 цнт.: Мих. Добіч, Федор Андрейків, Василь Марущак, Гриць Голобінка, Олекса Беца, Анна Гарбінська, Марія Гарбінська. — Разом $46.60.

Ті гроші післано на руки о. Грушки; ся сума зробила круглих **227 корон**.

В імени о. Грушки і в імени парохіян села Пеняки складаємо всім жертводавцям сердечну подяку.

О дальші жертви просить ся як найсердечнійше.

Іван Бунґа (мол.)
Василь Зазворський.

Позір!

усі ті, що змінюють свої адреси.

Експедиція нашої часописи просить усіх тих Вп. Родимців, читачів нашої часописи, які змінюють місце свого побуту чи помешканя, повідомлювати про се адміністрацію „Свободи" після поданого понизше взірця:

Член відділу Р. Н. Союза ч. ....

Імя і назвиско моє звучить ....

....

Моя стара адреса звучить ....

....

Прошу посилати „Свободу" на нову адресу, яка звучить ....

....

Просимо затямити собі сей взірець після того взірця змінити, в разі потреби, свою адресу.

SVOBODA
83 Grand Str., Jersey City, N. J.